

Teodora Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINI
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Rugpiūtis - August 18, 1977

Nr. 32

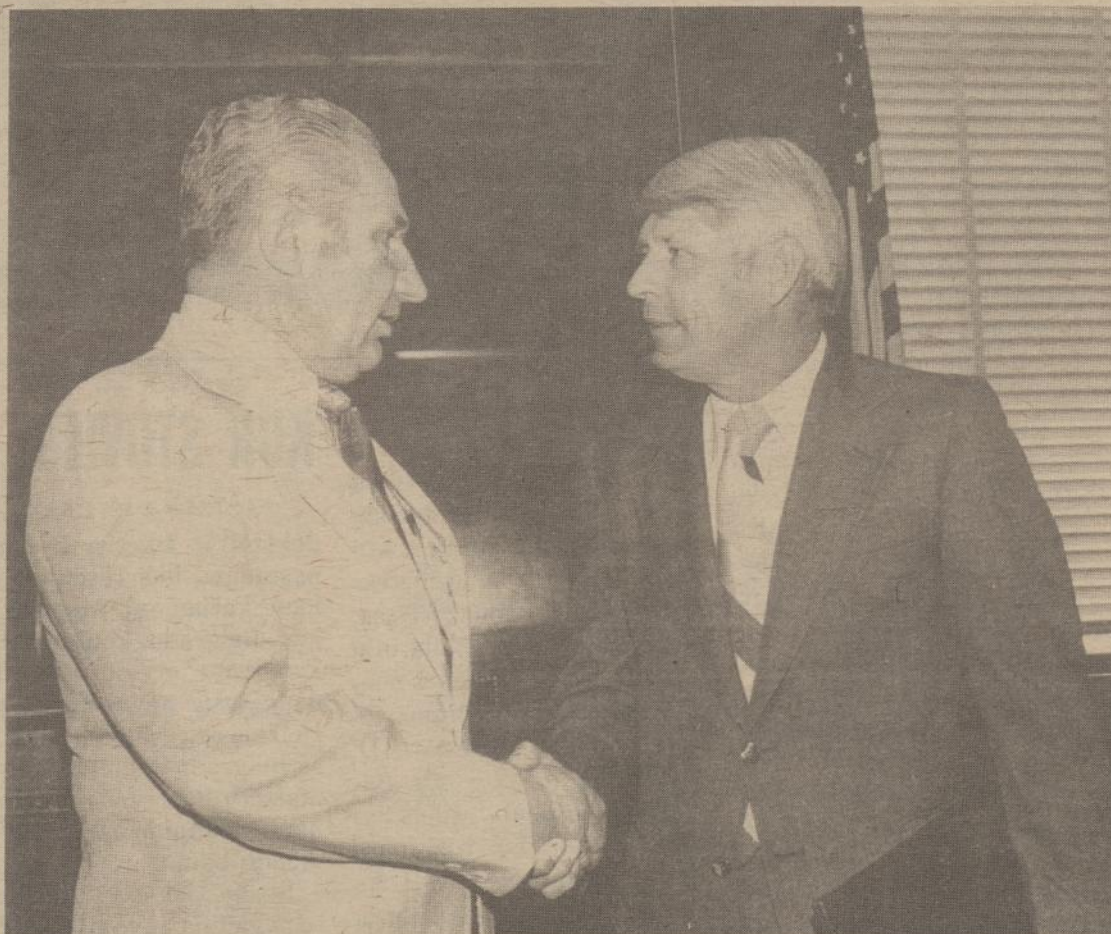
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Žygis už žmogaus teises

Pakartotina: Pabaltiečių žygio už žmogaus Teises Egzekutyvinis Komitetas yra Detroite. Jį sudaro: Viktoras Nakas — pirm., Sigurds Rudzitis — vicepirm. (latvis), Raimund Tralla — vicepirm. (estas), Violeta Abariūtė — žiniarašio (newsletter) redaktorė, Rusnė Baltrušaitytė — narė, Gintė Damušytė — protokolų sekretorė, Saulius Jankauskas ir Milda Kupciukevičiūtė — spaudos korespondentai, Jonas Marcišauskas — išdininkas, Gražina Vaškelytė — korespondencijos sekretorė, Uldis Sipols — latvių atstovas, Harry Kord — estų atstovas. Šis komitetas ruošia patį žygį. Estų, latvių ir lietuvių bendruomeninių organizacijų pirmininkai yra įtraukti į garbės komitetą. Pasaulio, JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės ir taip pat LJ Sąjungos, ALT, VLIKas ir Lietuvos Vyčiai pritaria ir remia šį žygį. Neseniai laikraščiuose buvo išspausdintas jų "Atsisaukimas į lietuvių visuomenę."

Kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje yra įsteigti (kur nera, turėtų būt įsteigti) vietiniai komitetai žygio ruošai. Šie vietiniai komitetai rūpinasi: 1) vietinių žmonių informavimu apie žygį, 2) transportacija į žygį (organizuoja autobusus, ir t.t.), 3) nakvynėmis Washingtone (viešbučiai, ir t.t.), 4) jei yra reikalo, renka pinigus padengti savašias išlaidas. Vietiniai fondai neturėtų būti maišomi su pagrindiniais pabaltiečių fondais. Lietuvių finansų komitetas yra Chicagoje: jo pirmininkas — dr. Valaitis. Aukos šio žygio reikalams padengti prašome siųsti Baltic Human Rights Rally Inc., 1617 Fairway Lane, Naperville, Ill. 60540.

Vietiniai komitetai yra įsteigti Chicagoje, Clevelande, Detroite, Hartforde, New Jersey, New Yorke, Omaha, Philadelphijoje, Rochesteryje, Toronte ir steigiasi jau Bostone ir Worcester. Latviai paskyrė koordinatorių Chicagoje, New Jersey, New Yorke ir Philadelphijoje. Tikimasi, kad kad vietinių kolonijų pabal-

Washingtone Kongreso rūmuose rugpiūčio 2 d. įvyko Amerikos Demokratų Partijos tautybių skyriaus suvažiavimas. Posėdžiuose dalyvavo ir valdžios administracijos atstovai. Buvo aptartos žmogaus teisių problemos ir tolimesnė eiga. Su dabartiniu demokratų partijos pirmininku Kenneth Curtis, diskutuota kaip toliau išvystyti didesnę demokratų veiklą lietuvių tarpe.

Yra numatyta netolimoje ateityje sušaukti Clevelande Lietuvių Demokratų Lygos konferenciją. Norintieji įstoti į lygą gali kreiptis į J. Nasvytį, 18009 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio, telef. (216) 481-1604.

Nuotraukoje Jonas Nasvytis su demokratų partijos pirmininku gub. Kenneth Curtis.

KUR STOVIME

Per Belgrado konferencijos pertrauką...

Belgrado konferencija, kurios paskirtis yra apžvelgti Helsinkio Akto vykdymą ir pagilinti bendravimą, išsiskirstė iki spalio 4 dienos. Atseit, beveik du mėnesiai buvo praleisti ieškant sutarimo dėl ... dienotvarkės. Dar blogiau. Jei taip ilgai derėtasi dėl dienotvarkės, ten turėjo būti smarkokų ginčų, bet apie juos mažai ką sužinojome, nes į posėdžius spaudos atstovai nebuvo ir nebus išleisti, o patys dalyviai savo pažiūrų skirtumą pabrėžti nenorėjo. Tokiu būdu pasaulinėje spaudoje šiek tiek žinių apie tą konferenciją pasirodė tik šio mėn. pradžioje kada sovietai netikėtai pasisakė už neutraliųjų kompromisinį pasiūlymą. Ir tada daugiau dėmesio buvo skirta ne tiek kompromiso esmei bet vietai ir aplinkybėm, kur sovietų delegatas July Voroncov staiga 'suminkštėjo'. Įvairių agentūrų pranešimu tai įvyko pokilyje sovietų ambasadoje, ką Time užvardino 'A caviar ending'.

tiečiai sueis ir dirbs kartu šio žygio pasisiekimui.

Laikas artėja todėl raginama visa lietuviškoji visuomenė įrašyti į savo kalendorių rugsėjo 24 d. ir kelią į Washingtoną.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Paprastai tikslesnis N.Y. Times paaiškino, kad susitar-ta buvo per sovietų ambasadorių Jugoslavijai Vladimiro I. Stepakovo iškeltus pietus, kuriuose dalyvavo JAV ambasadorius tam kraštui Lawrence S. Eagleburger ir vyr. amerikiečių delegatas Belgrado konferencijai Albert W. Sherer Jr., ir per kuriuos buvo vaišinta ikra. To paties N.Y. Times korespondentas Malcolm W. Browne baigdamas savo analizą samprotavo, kad tolimesnė kon-

ferencijos eiga neatneš staigmenų, nes joje, priešingai Helsinkio pasirašymui, kada dalyvavo Fordas ir Brežnevas, delegacijom vadovaus tik užsienio reikalų ministrų pavaduotojai. Už tat, jei iš Belgrado ko nors tikėtasi, dabar vilčių liko nedaug. Browne cituoja kažkokį tiksliau neidentifikuotą sovietų disidentą:

'Helsinkio nuostatai apie žmonių teises buvo gera idėja, ir Vakarai, ypač prezidentas Carteris, padarė gražių pastangų. Mes turime būti

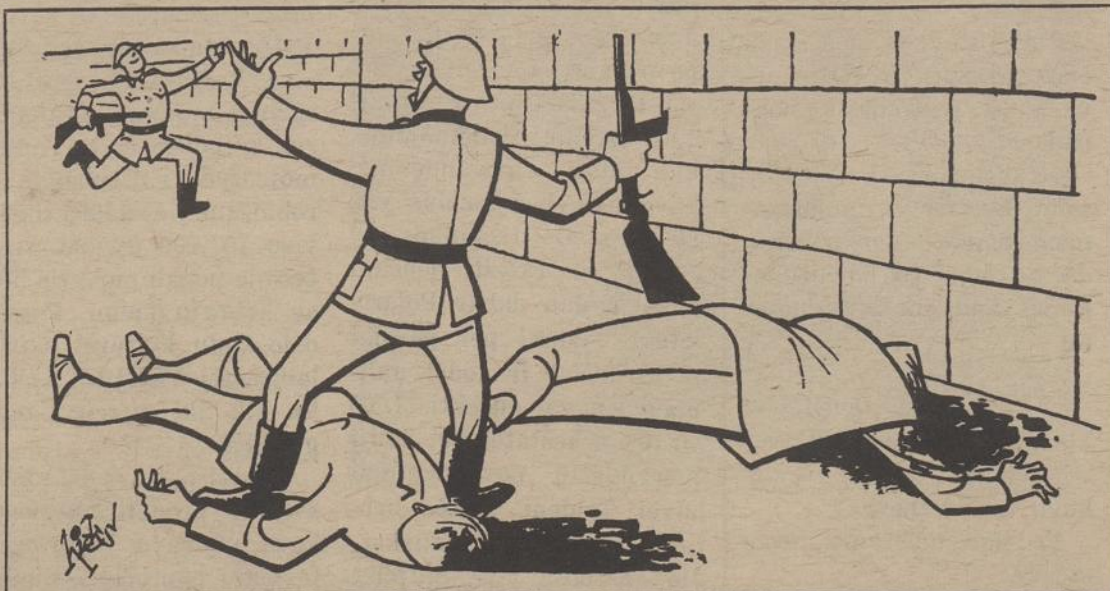
(Nukelta į 2 psl.)

Prezidentui J. Carter iš-tvirtinus Baltuose Rūmuose, pastebimas Demokratų partijos didesnis dėmesys tautybių veikloje dalyvaujantiems asmenims.

Š. m. rugpiūčio 2 d. Demokratų partijos centrinio komiteto rūpesčiu Washingtone, Atstovų Rūmų patalpose, buvo suruošta tautybių demokratams ir tautybių organizacijų vadovams skirta konferencija. Joje dalyvavo arti 100 asmenų, jų tarpe sekantys lietuviai: JAV LB Krašto valdybos vicepirm. Rimas Česonis, Jungt. Baltų Komiteto vykd. pirm. dr. J. Genys, ir demokratų darbuotojai Jonas Nasvytis (Cleveland), dr. Kazys Šidlauskas (Chicago), arch. Antanas Varnas (New York). Faktinę konferencijos organizavimą vykdė partijos tautybių skyriaus pirm., buvęs New Yorko meru Rob. Wagner ir centrinio komiteto pareigūnas A. Waluchek.

Pagrindiniu darbotvarkės punktu būta Demokratų partijos centrinio komiteto pirm. Ken Curtis pranešimo ir sesijos skirtos žmogaus teisių ir žmogiškųjų laisvių klausimams. Taip pat paliesta JAV užsienio ir ekonominė politika, kelta svarba tautybių demokratams stipriau organizuotis, būtinybė turėti patarėją tautybių reikalams Baltuose Rūmuose (panašiai kaip prez. Fordo kadencijos metu), svarba į Belgrado konferencijos delegatus įtraukti tautybėms artimą asmenį, priekaištauta dėl dėmesio

(Nukelta į 2 psl.)

Žmogaus teisių eilinė demonstracija prie Berlyno mūro tą dieną, kada Belgrade prie ikros buvo pasiektas kompromisas.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

KĄ EUROPIEČIAMS DARYTI SU SAVO GINKLAIS. — GALVOSUKIAI PRANCŪZIJOJE IR D. BRITANIJOJE. — ŽYDAI SUJUDO UŽ TEISES SAVO TAUTIEČIAMS, PASILIEKANTIEMS SOVIETIJOJE.

Kolumnistų Nowak ir Evans pranešimas apie planą, sovietų puolimo atvejų, jiems be kautynių užleisti trečdalį Vakarų Vokietijos, ten nesusilaukė ypatingo atgarsio. Juo labiau, kad Brzezinskis tuoju paskambino Vokietijos užsienio reikalų ministeriui Genscheriui, o Gynybos Sekretorius Brown, kalbėdamas kongreso komisijoje išpėjo sovietus, kad ir mažiausias konfliktas Vokietijoje gali išsivystyti į totalinį atominį karą. Be to, didžiausia sensacija tomis dienomis Vokietijoje buvo Dreseno Banko Valdybos pirmininko Juergen Ponto nužudymas. Atrodo, kad jį nušovė jo paties krikšto duktė, priklausanti teroristų sąjūdžiui, kuriame dabar vyrauja moterys.

★

Grįžtant prie strateginių klausimų, kurių svarstymui

AR GIRDĖJOT?

Štai naujausi anekdotai, kuriuos dabar mėgsta pasakoti Maskvoje.

Traukinyje važiuoja Stalinas, Chruščiovas ir Brežnevas. Staiga traukinys sustoja ir ne iš vietos.

— Nesirūpinkit, aš tuoj viską sutvarkysiu, — pasakė pasikeldamas Stalinas.

Po penkių minučių jis grįžo.

— Viskas tvarkoj!

Abu draugai nustebo.

— Kaip, drauge Stalintai, tu padarei?

— Labai paprastai. Aš sušaudžiau mechanikus.

Bet traukinys nejudė iš vietos. Tada pasisiūlė eiti pažiūrėti, gal ką galės padaryti, Chruščiovas.

Už trijų minučių jis grįžo patenkintas.

— Viskas tvarkoj.

— Na, ir ką tu, drauge Chruščiovai, padarei?

— Aš visus reabilitavau.

Bet traukinys ir toliau nejudė.

Tada Stalinas su Chruščiovu pasišiūrėjo į Brežnevą, gal šis pabandys ką nors padaryti.

— Viskas tvarkoj, — pasakė Brežnevas, nuleisdamas vagono lango užuolaidą. — Dabar tik įsivaizduokime, kad mes važiuojame...

★

— Pasakyk, tėveli, — klausia rusas berniukas savo tėvo 2077 metais, — kas buvo ta Brežnevas?

Po ilgo mąstymo tėvas atsakė:

— Tai buvo partijos vadas Solženicyno epokoje.

vasara yra geriausias laikas, nes dėl atostogų politinis gyvenimas yra gerai atlyžęs, reikia pastebėti, kad britus ir prancūzus pradėda kamuoti klausimas, ką daryti su savais atominiais ginklais. Mat, amerikiečiams perėjus prie apsiginklavimo 'skrendančiom bombom', prasidėjo naujas laikotarpis atominame apsiginklavime.

Globaliai žiūrint, prancūzų ir britų atominis apsiginklavimas neatrodo labai rimtai, tačiau net socialistų-komunistų koalicijai laimėjus rinkimus Prancūzijoje, tas kraštas toliau pasiūlytų savo atominis ginklus, kuriems išleidžiama apie 15% viso karo reikalam skiriamo biudžeto, siekiančio netoli 16 milijonų dolerių.

Prancūzai dar laikosi buv. prezidento Pompidou 1972 m. posakio, kad "mūsų strateginės pajėgos mus saugo nuo bent ko, išskyrus pasaulinės katastrofos".

Tos pajėgos amerikiečių pavyzdžiu yra trejopas. Dar šiais metais į rikiuotę bus įjungtas ketvirtas povandeninis laivas, apginkluotas raketom su atominiais užtaisais. Tai Indoptable. Prie jo 1980 metais prisijungs dar penktas Tonnant. Šalia to Pietų Prancūzijoje yra laikoma 18 raketų, galinčių pasiekti taikinius už 3.000 km. Tas raketos norima ateityje laikyti 10 kl. ilgio apkasuose ant geležinkelio platformų, kurios visą laiką judės ir tuo būdu bus sunkiai pataikomos. Pagaliau dar turima Mirage 4 bombonešių, galinčių panešti atomines bombas. Prancūzija kartu pradėjusi aiškinti ir savo skrendančių bombų galimybes.

★

Technškai prancūzų atominis apsiginklavimas laikomas atsilikusiu nuo britų, kurie, kaip NATO šalis, naudojosi amerikiečių technišku pranašumu. Britai dabar turi kelis Polaris tipo povandenius laivus, kurie tarnyon buvo priimti 1967-69 m.m. Skaičiuojama, kad vidutinis povandeninio laivo tarnybos amžius yra 20 metų. Dėl technikos pažangos jį pratęsti nebeapsimoka. Jau dabar Polaris laivai laikomi per garsiai plaukiančiais ir todėl gali būti lengvai susekti. JAV jų jau nebestato. Bet nauji amerikiečių povandeniniai laivai Trident klasės britams neprieinami ūkiškai. Jie kaštuoja apie milijoną dolerių vienas. Už tat geriausia išeitis britams būtų

apsiginkluoti skrendančiom bombom. Jas jie galėtų pirkti JAV-bėse po vieną milijoną ar mažiau dolerių už vieną. Apie šimtą tokių skrendančių bombų užtektų britų reikalam. Tiesa, jos negali atstoti balistinių raketų, prieš kurias sovietai neturi apsigynimo, tačiau ir karas vien tarp D. Britanijos ir Sovietų Sąjungos sunkiai prileidžiama. Britai dar turi pora metų laiko apsispręsti ką daryti: visai atsisakyti atominio apsiginklavimo, pasitenkinti vien tik Amerikos globa, kaip vokiečiai, ar pereiti prie skrendančių bombų.

★

Nuo technikos grįžtant prie žmogaus teisių... Kartais pasišaipoma, kad apie žmogaus teises bus kalbama tik iki paskutinis žydas išvyks iš Sovietijos. 1973 metais jų emigravo 34,700, tačiau pereiniais metais tas skaičius krito iki 14,000. Žydų vadai skaičiuoja, kad jei net šitas skaičius pakiltų trigubai, kas mažai įtikėtina, ir tuo atveju negalima laukti, kad visi žydai kada nors apleistų Sovietiją. Jų juk ten yra 2,200,000.

Už tat dabar žydų tarpe kilo mintis, kad reikia kovoti ne tik už teisę emigruoti, bet ir pačioje Sovietijoje turėti savo teises. Tą mintį puoselėjo Maskvos fizikas prof. Benjamin Fain, kurį sovietai nesenai išleido į Izraelį, tačiau pati mintis dėl to neišnyko. Dabar žydų kultūra neturi jokios progos pasireikšti savitai. 1948 metais Stalinas uždarė visas dar likusias žydų kultūrinės įstaigas, kaip teatrus ar laikraščius. Vadina moje žydų valstybėlėje Birobidžane jie sudaro tik 8% visų 191,000 gyventojų. Ir ten jie negali mokytis 'idiš' ar hebrajų kalbų. Pogrindžio žydų kultūrai skirtas laikraštis TERBUT išsilaukė tik iki pereinų metų gruodžio

Dėl viso to žydai dabar svarsto pradėti aktyvesnę kovą už savo kultūros ir tautinių papročių išsilaikymą Sovietijoje. Juk pačių sovietų ratifikuota tarptau-

KUR STOVIME...

(Atkelta iš 1 psl.)

dėkingi ir tikėtis, kad tos pastangos bus tęsiamos toliau. Tačiau nuo dabar bijau, kad Belgrado konferencija, kiekvienu atveju, virs tik daugiausia nevaisingais pašnekėsiais. Abejoju, kad visa Belgrado konferencija sumažintų bent vienam politiniam kaliniui jo bausmę bent vienai dienai!

Realiai galvojant, nieko kito negalima buvo tikėtis ir iš pat pradžių. Tai pateisina ir palyginti mažas žurnalistų domėjimasis ta konferencija. Ne tik amerikiečių, bet ir vokiečių, kurių 16 milijonų tautiečių dar šiandien yra sovietų vergijoje. Pora jų naujai žuvo, norėdami pabėgti per garsiąją Berlyno mūro sieną kai tik tą dieną, kada prieš snapso su ikra buvo pasiektas kompromisas. Viso, nuo tos sienos pastatymo 1961 m ten buvo nušautas 171 žmogus!

Dėl tokių nuotaikų stebėtis irgi netenka. Pasak kolumnistų Evans ir Novak, Baltuosiuose Rūmuose cirku-

tinė tautinių mažumų konvencijos 27 str. byloja: "mažumos turi teisę, bendrai su kitais savo tautiečiais, puoselėti savo kultūrą, išpažinti ir praktikuoti savo tikėjimą, ir naudotis savo kalba."

liuoja planas, sovietų puolimo atveju, jiems be kautynių užleisti Vokietiją iki Weser ir Lecho upių, t.y. didesnes dalis Žem. Saksonijos ir Bavarijos. Aišku, kad apie tai kalbama ne iš persvaros jausmo (žiūr. apžvalgą).

Atidavus duoklę būtinam pesimizmui, reikia kartu ir atsiminti, jog istorija moko, kad kiekviename laimėjime slepiasi ir pralaimėjimo sėkla. Kaip ir šį kartą - kam, jei jų būklė tokia gera, o priešai tokie silpni, sovietams prireikė kalbėti apie žmonių teises?

TARĖSI JAV...

(Atkelta iš 1 psl.)

stokos tautybių grupėms, kaltinta JAV Administracija dėl neparūpinimo valdiškų tarnybų partijos kandidatams rūmams, ir t.t. Priimta visa eilė rezoliucijų, ne vienu atveju palankių Lietuvos klausimui. JAV Administracija savo dėmesį konferencijai įrodė atsiųsdama joje kalbėti Ūkio departamento sekretorių R. Bergland. Amerikos Balsas pokalbį su R. Česoniu ir J. Nasvyčiu užrašė davimui į pavergtą Lietuvą. (r)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

R. SPALIO
ROMANAS

"MERGAITĖ IŠ GETO"

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisekimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defektais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiusiems tuoj išsiųsime.

— IŠKIRPTI —

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną "Mergaitė iš geto".

Pavardė ir vardas

Adresas

.....

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nešpausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BE VIENYBĖS NĖRA GALYBĖS

EMILIJA ČEKIENĖ

Pasaulis gyvena didelių painiavų laikotarpį. Kur tik pažvelgsi verda, kunkuliuoja neapykanta tautų viena kitai, spaudos, ideologijų ir žmonių viens kitam. Tos nuolatinės grumtynės eina dėl visuomenės opinijos palenkimo savo pusėn.

Kova eina ir lietuviškame sektoriuje. Veiksniai ir visos ideologinės grupės savo pirmuoju uždaviniu skelbia Lietuvos išlaisvinimo reikalą. Visi siekia to paties tikslo, bet kartu dirbti nesutaria. Visuomenėje jaučiamas aiškus minties ir darbų sąmyšis. Toji kova išsemia energiją ir jėgas kurių mažai belieka pagrindiniams lietuvių visuomeninę dirvą purenant.

Organizacinio solidarumo stoka yra viena ryškesniųjų mūsų veiklos negerovių, kuri labiau nei kitos priežastys daugelį visuomenės narių atšaldo nuo lietuviško gyvenimo ir mūsų bendrųjų siekimų, tai ypač atstūmia jaunąją kartą, kuri gerai žinodama, jog mūsų likimas priklauso nuo laisvojo pasaulio, nuo Vakarų likimo, kurie vis dar komunizmo atveju rodo daug naivumo, savo įtaka jaunieji turi daugiau progų atverti akis Vakarų pasaulio visuomenei.

Bet, kaip mes tą jaunimą į savo tarpą priimam? Vyresniosios mūsų išeivijos kartos paties gražiausio gyvenimo laikotarpio kelias buvo ne rožėmis klotas, bet spygliais ir dygliais, kol pasiekėm laisvą ir ramų kampelį demokratiniam krašte. Visa ta pareikalavo daug jėgų, kantrybės, nervų įtempimo ir vilčių. Todėl ne visi pasižymėjo dvasine stiprybe, kiti puolė į apatiją, nusivylimą, depresiją praradimą savo principų, dar kiti į sustingimą savo pažiūrose, neapykantą kitaip galvojančiam, viską ir visus kritikuoją, tokiuose vyksta nuolatinė kova pačių su savimi, jų veiksmams yra neprasmingi ir neatsakingi, be jokio respekto kitam asmeniui.

Tokius geriau supranta jų generacijos žmonės, bet

sunkiau suprasti ir, jei pasitaiko su tokiais bendradarbiauti, jaunesniajai kartai, subrendusiai skirtingose sąlygose, demokratiniam krašte su teise savarankiškai mąstyti ir savo nuomonę reikšti respektuojant tačiau ir bendros kalbos ieškant vienu su kitais. Bet, kada tokiais atvejais jaunuoliai vietoj vyresniųjų dėmesio, jų lietuvių kalbos patalsymo ar aplamai kitokios nuomonės pareiškimo diskutuojant bendruosius organizacinius reikalus, išgirsta pajuoką ir neapykantą iš vyresniųjų, be to leidžiamas replikas, tai stūmia į tautinį nusivylimą. O dar liūdniau, kada išgirstama ir pajuntama, jog organizacijų priešaky stovintieji, save laikantieji aktyviais ir garbingais veikėjais, užkulisiuose pradeda pinti intrigas, kas silpnina organizacijas ir atbaido jaunimą nuo tolimesnio dalyvavimo lietuviškoje veikloje ir po to vėl girdima kaltinimai jaunimui, kad tolstą nuo tautinių tradicijų ir lietuviybės.

Kovojant už sulaužytos teisės atstatymą su Lietuvos okupantu yra nelogiška tos teisės laužymą toleruoti savųjų tarpe. O taipgi negalime pamiršti, kad blogu elgesiu su artimu, negalima tikėtis pasiekti gero, o su geru elgesiu, tai nelyginant, kaip su lašu medaus galima daugiau laimėti, nei su statine acto.

Visose mūsų organizacijose svarbu siekti vieningos veiklos, bet už vis svarbiausia asmeninių ambicijų išsižadėjimas, nuoširdus bendradarbiavimas reikalingas Lietuvos laisvinimo darbe. Ir lygiai taip pat Lietuvos laisvinimo uždavinių vykdyme yra svarbiausia pareiga įtraukti jaunąsias jėgas. Ir tai nėra sunku ten, kur vadovai patys laikosi savo principų ir tačiau toleruoja kitų, kur vienybės siekimas nėra tik žodinis ir proginis rikšmas, bet sąmoningas visų darbų vairavimas į didįjį tikslą, kur vadovai savo veiklos laukuose ne akmenis barsto, bet sėja

Vytauto Didž. Šaulių Rinktinės nariai Rockford, Ill. 200 metų Amerikos nepriklausomybės paskelbimo minėjimo eisenoje. Šioje visų tautybių eisenoje lietuviai gražiausia pasirodė. C. Geručio nuotr.

IŠ CHICAGOS ŠAULIŲ VEIKLOS

JONAS JASAITIS

Jau daugelis metų Chicagoje Vytauto Did. šaulių rinktinėje veikia meno kuopelė. Jai vadovauja Juozas Petrauskas. Jis ir yra ta ašis apie kurią sukasi meno kuopelės veikla.

Meno kuopelė turi grupę vaidintojų, kurie metų bėgyje pastato vieną ar du vaidinimus. O taip pat pasirūpina programų sudarymu minėjimams ir kitiems rinktinės renginiams.

Meno kuopelės vaidintojai lankosi ir kaimyninėse lietuvių kolonijose, tuo padėdami tų kolonijų lietuvių veiklai.

Prieš du metus susiorganizavo rinktinės shoras. Pradžioje jam vadovavo muz. Petras Vacbergas ir choras turėjo du pasirodymus. Praėjusių metų pabaigoje P. Vacbergui susirgus, kurį laiką choro veikla buvo sustojusi.

Šių metų pradžioje choro vadovu sutiko būti muz. Povilas Mielulis. Tai išsimokslinęs ir pajėgus muzikas. Nors jo specialybė daugiau krypta į dirigavimą orkestrui, jis, iškilus reikalui, sutiko vadovauti chorui.

Dirigentams keičiantis choras metų bėgyje jokio pasirodymo neturėjo. Choro reikalais rūpinasi rinktinės nariai - Albertas Kvečas, jo padėjėjas Viktoras Morkūnas ir Adelė Latonienė.

Seserys Teresė, Marytė, Nastutė ir Verutė Bilitavičiūtės ir Antanas Kivėnas susiorganizavo į kvintetą. Šis mažas vienetas atliko keletą programų Chicagoje ir apylinkėse. Jam talkininkauja

grūdus, vertina žmones ne pagal priklausymą grupei, bet pagal jo dvasios taurumą, pareigingumą ir sugebėjimus organizacijoje dirbti, kurie nereikalauja iš visuomenės ne tik jų darbų, bet ir klaidas girti, švelniai nudaikinti ir tyliai, ramiai laukti mirties mūsų politiniam kultūriniam ir visuomeniniam gyvenime.

akordeonistas Petras Kivėnas.

Šaulių namuose taip suorganizuota biblioteka. Jai vadovauja ir jos ugdymu rūpinasi rinktinės narys Jonas Yla.

Praeityje Vytauto Didžiojo karūnavimo dieną, rugsėjo 8-tąją, sėkmingu minėjimu atžymėdavo Lietuvių Bendruomenės apygardos valdība. Bendruomenės valdybai nustojus rugsėjo 8-tąją minėti, dabar minėjimą kas metai rengia Vytauto Did. šaulių rinktinė.

Rinktinės rengiamam minėjime atsilankančiųjų nestokojama. Tikimasi, kad ir šiais metais rugsėjo 8-tosios minėjime, kuriam jau pasiruošta, dalyvių atsilankys pakankamai.

Kiekvienais metais rinktinė surengia šaulių sąjungos steigėjo Vlado Putvio minėjimą. Šio minėjimo metu naujai įstojusieji šauliai duoda priesaiką ir įteikiami atžymėjimo ženklai. Praėjusiam Vlado Putvio minėjime priesaiką davė 65 asmenys. Tai rodo, kad organizacija auga ir stiprėja.

Metų bėgyje meno kuopelė pastatė du vaidinimus: Juozo Nemunėlio dviejų

veiksmų dramą 'Sibiro vergai' ir to paties autoriaus komediją 'Prakeiktas raštelis'. Pastatymus režisavo Elena Olšauskienė. Vaidino: J. Petrauskas, S. Petrauskienė, J. Platakis, J. Paškevičienė, S. Stanaitis, V. Keburis, J. Jasaitytė, V. Šadauskas ir A. Kvečas.

Meno kuopelė su 'Prakeiktu rašteliu' aplankė ne vien artimesnes apylinkes, bet dalyvavo ir teatro festivalyje Toronte.

Rinktinė surengia du pobūvius ir Jonines. Pobūviuose meninę dalį išpildo dažniausiai kviestiniai menininkai. Pobūvių rengimas turi dvejopą tikslą - benravimas suartina rinktinės narius, ir papildoma kasą. Į pobūvius ir Joninių renginių bilietai būna iš anksto išparduoti.

Kapų puošimo ir Vėlinių dienomis rinktinės nariai organizuoti lanko mirusiųjų šaulių kapus. Taip pat rinktinės nariai skaitlingai dalyvavo centro valdybos rengtame kultūriniame savaitgalyje.

Rinktinės veikla skirta ne vien savo organizacijai, bet kartu talkininkaujama ir kitų, ypač centrinių, organizacijų veiklai. Uniformuoti (Nukelta į 4 psl.)

Vytauto Didž. Šaulių rinktinės meno kuopelės dalyviai atlikę programą: Salomėja Petrauskienė, Jonas Platakis, Jūratė Jasaitytė ir kuopelės vadovas Juozas Petrauskas.

C. Geručio nuotr.

Vytauto Didž. Šaulių rinktinės choras prieš pradėdant programą. Sveikina rinktinės pirmininkas Vladas Išganaitis, šalia chorvedis muz. Petras Vacbergas. C. Genučio nuotr.

Iš Chicago šaulių veiklos...

(Atkelta iš 3 psl.)

rinktinės nariai su vėliavomis dalyvauja rengiamuose Vasario 16-tosios minėjimuose. Ir ne vien tik Chicagoje. Minint Vasario 16-tąją rinktinės nariai nuvyksta ir į Rockfordą, kur prisideda prie minėjimo iškilmingumo ir pasisekimo.

Pavergtųjų tautų savaitės eisenoje Chicagoje, lietuvių grupėje, šauliai atlieka esminį vaidmenį. Jų tarpe yra ir Vytauto Did. rinktinės nariai. Be to rinktinės nariai kas metai organizuoti vyksta į Wisconsinio lietuvių dieną ir dalyvavimu prisideda prie renginio pasisekimo.

Rinktinės kasoje sutelktos lėšos naudojamos ne vien tik rinktinės reikalams, bet skiriamos ir kitų organizacijų veiklai paremti. Nuo įsisteigimo pradžios rinktinė įvairiems reikalams yra paaukojusi virš trisdešimties tūkstančių dolerių. Įsigijus namus rinktinė pinigai labai reikalingi skoloms išmokėti, bet visvien rinktinė suranda lėšų ir metų bėgyje spaudai ir radio valandėlėms paremti paskyrė apie \$500, ir panašią sumą kitiems reikalams.

Daugiau kaip prieš metus, 1976 m. gegužės mėn. 1 d., iš kilmingai buvo atidaryti šaulių namai Chicagoje. Šaulių namai perdirbti iš buvusios Hollywood svetainės, kurioje per dešimtmečius vyko gyva lietuviška veikla. Jeigu namo išorė nedaug tepasikeitė, perdirbtas įėjimas ir naujai nudažyta, tai namo viduje buvusios Hollywoodo svetainės nei žymės nebėliko. Įrengta didelė ir puošni salė. Grindys išklotos kilimais, 10-čiai asmenų skirti apvalūs stalai, gražios ir patogios kėdės, o šviesa teikia kabantys aštuoni sietynai. Ant sienų iškabinta lietuvių tautos didžiųjų asmenybių padidintos nuotraukos.

Moderni, didelė ir gerai įrengta virtuvė daug prisideda renginių šeiminkinių darbui palengvinti. Gėrimams

įrengtas baras. Prie stalų salėje telpa 300 asmenų, be stalų - 500. Namų įrengimai ir pertvarkymai padaryti talios būdu. Rinktinės nariai talkininkai įdėjo 4,372 darbo valandas.

Namams nupirkti ir pertvarkyti pinigų suaukojo, arba be nuošimčių paskolino patys šauliai. Vien šaulės moterys suaukojo pakankamai pinigų virtuvės įrengimams įsigyti, indams ir dviem setams staltiesių stalams uždengti. Namų įsigijimui ir sutvarkymui šaulių moterų įnašas labai žymus. Dėl to didžiausias nuopelnas priklauso Stasei Cecevičienei. Ji savo nuoširdumu, darbštumu ir psišventimu savo bendradarbes uždega ir patraukia. Todėl randa ir talkininkų.

Sutelkti lėšas ir surasti daug talkininkų reikia, kad organizacijos vadovybė nariai pasitikėtų. Vytauto Did. šaulių rinktinės nariai savo vadovybė pasitikėjo ir įvykdė didžiulį uždavinį. Pasitikėjimą išugdė pats rinktinės pirmininkas Vladas Išganaitis. Jis yra tas asmuo, kuris dėjo ir deda didžiausias pastangas, rūpesčius, išsprendė painiausius klausimus, kad pirmieji šaulių namai galėtų išaugti ir už Lietuvos žemės ribų.

Namams įsigyti buvo paskirtas specialus komitetas. Jį sudarė: P. Beinoras - pirm P. Tomkus, A. Brinas, G. Janula, I. Pocius, J. Mackonis

ir V. Pocius. Pertvarkymo darbams vadovavo Aleksas Brinas.

Šaulių namais naudojasi ne vien rinktinė savo reikalams, bet ir visa eilė lietuvių organizacijų. Neminant parengimams, vestuvėms ar kitiems reikalams išnuomuojamos salės, šaulių namuose organizacijos turi savo susirinkimus, o meniniai vienetai - repeticijas. Įsigijus namus ir rinktinės kultūrinė veikla žymiai palengvėjo. Metų bėgyje choro ir bibliotekos suorganizavimas rodo, kad rinktinė savo kultūrine veikla apčiuopiamai prisideda prie Chicago lietuvių kultūrinio gyvenimo.

Namai yra Vytauto Did. šaulių rinktinės nuosavybė. Jų administravimo našta, su dideliu pasišventimu, neša rinktinės valdybos narys Juozas Mackonis.

Peržvelgiant gyvai veikiančios organizacijos metinę veiklą, tegalima suminėti tik pačius svarbiausius įvykius, atliktus darbus, bei asmenis, kurie yra atliekamų darbų ir įvykių ašimi. Daugelis lieka nepaminėtų. Vytauto Did. šaulių rinktinėje daug yra asmenų, kurie darbu ir auka prisideda, kad organizacija būtų gyva. O ypač šiuo metu mūsų tautai labai svarbu, kad kiekviena, svetimuose kraštuose veikianti lietuvių organizacija būtų gyva. Tai reikšminga tautinei gyvybei išlaikyti ir darbui lietuvių tautos išlaisvinimą ir nepriklausomos valstybės atstatymą.

PROJECT ENGINEER

Excellent Opportunities
With A Rapidly Growing Corporation
B.S. CHEMICAL ENGINEER

5 years minimum experience in chemical plant project. Engineering competent in Hydraulic computations, line siting, pump sizing and instrument specification.

FOR IMMEDIATE ATTENTION PLEASE APPLY:
CAL OR SEND RESUME

URANIUM RECOVERY CORPORATION

STATE ROAD 640, P. O. BOX 765
MULBERRY, FLORIDA 33860
(813) 428-1457

An Equal Opportunity Employer M/F

(26-34)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

KNYGOS TAIKAI IR PAŽANGAI

ST. PERMINAS

Rugsėjo 6 d. Maskvoje atidaroma knygų paroda. Paroda rengiama skambiu ir daug žadančių šūkiu "Knygos taikai ir pažangai". Tai tarptautinė knygų paroda. Savo leidinius demonstruoti pakviestos vadinamojo kapitalistinio užsienio leidyklos. Puikus renginys: knygų paroda! Bet...

Bet tenka prisiminti, kad sovietinio žargono terminologija savaip iškraipo sąvokas. "Išsilaisvinimas" yra okupacija, o "laisvė" yra sovietinė vergovė. Taip ir Maskvos knygų parodos šūkis reiškia prosovietinę propagandą. Knygos taikai ir parodai reiškia, kad parodoje rodomos tik tokios knygos, kurios — arba talkina sovietinei taikos ir pažangos koncepcijai, arba kurios yra neutralios sovietinės propagandos siautuliui. Kiekvienas parodon pasiūlytas leidinys perėjo griežtą cenzūrą. Ir, kas itin juokinga: tokią cenzūrą vykdė laisvojo pasaulio leidyklos, kurios buvo įsigeidusios Maskvos parodoje dalyvauti. Visos tos leidyklos, kurių ausys kaista vos savo krašte išgirsta žodį "cenzūra", noriai rinkosi savo leidinius, tikrino jų turinį, net karpė iš katalogų puslapius, kad tik įtikus sovietiniams bonzoms.

Jie gavo iš sovietų instrukcijas, kad parodoje negali būti rodomos knygos pažeidžiančios "sovietinę moralę", kurios kritikuoja Sovietinę įstatymdavystę ir valstybės formą, ekonominę SSSR tvarkymąsi, sovietinį išdidumą ir sovietinį žmogų.

Į tą sritį lengvai patenka bet kuri knyga, kurioje atidi cenzoriaus akis suranda koki nors priešsovietinį anekdotą. O ką jau kalbėti apie beletristines ar ekonomines studijas, savo tezes priešpastatančias sovietinėms tezėms.

Atsimindamas Nobelio 1970 metų premiją A. Solženicynas sugiedojo glorią vadinamai "pasaulinei literatūrai". Rašytojas idealizavo pasaulinę literatūrą. Jis sakė: "pasaulio literatūra kaip didžioji širdis plaka dėl pasaulio nelaimingųjų."

O Maskvos knygų parodoje negalima rodyti A. Solženicyno knygų! Jo veikalai puošia Maskvos uždraustųjų knygų indeksus. Negalima rodyti ir kitų sovietinių ar satelitinių disidentų veikalų. Nepageidaujami rašytojai, kurie dar neseniai buvo favorizuojami So-

vietijoje, kaip JAV dramaturgas A. Milleris.

Ne visos JAV leidyklos sutiko su sovietinės cenzūros reikalavimais. Milžiniškoji Random House leidykla yra RCA korporacijos verslo dalis. RCA varo biznį su Maskva — pardavinėja kompiuterius — bet Random House turėjo pilietinės sąžinės narsią atsisakyti nuo dalyvavimo Maskvos knygų parodoje.

Harper & Row leidykla spausdina A. Solženicyno ir A. Amaliko knygas. Ši leidykla nukišo šių sovietinių disidentų toms į tolimas lentynas ir, galvą nuleidus, sutiko vežti į Maskvos knygų parodą, tokias knygas, prie kurių nesikabina sovietinė cenzūra. Šitaip ta firma pripažino politinės cenzūros faktą ir išdavė amerikinės laisvės sąvoką. Juokinga prisiminti, kad laisvojo pasaulio (Europos) šalys noriai rašėsi po Baigamuoju Helsinkio aktu, reikalaujančių laisvojo nuomonių keitimo, o sovietinė cenzūra tam nuomonėmis keitimosi turiniui prirašė savo diktatūrinę interpretaciją. Tūkstančiai sovietinių knygų, išverstų į anglų kalbą, neigiančių amerikinių gyvenimo būdą, įvežamos į Ameriką. Tam bolševikiniam importui nėra galimumo atsverti nė per knygų parodą!

Dar keistesnės atrodo laisvojo pasaulio vertėivų nuomonės, kuriomis teisiinama sovietinė cenzūra.

Taip Amerikos leidėjų draugijos prezidentas Townsend Hoopes sudurstė savo "teoriją". Esą, kad ir kaip mus varžo su cenzūriniais reikalavimais, visa tai, ką mes išstatome, vis dėlto byloja

Spalio 15-16 d. New Yorke Kultūros Židinyje atidaroma dail. Alfonso Dargio kūrinių paroda. Bus išstatyta 43 darbai. Parodą globoja Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas. Nuotraukoje vienas iš A. Dargio kūrinių — Composition 77.

apie mūsų laisvą gyvenimo būdą. Ir tai talkina disidentams nusiteikusiam sovietų žmogui jaustis drąsiau...

T. Hoopes galvoja, kad amerikinės knygos apie kapitalistinio krašto buitį, gerbūvį, net aprangą, net būtų apstatymą — viskas tai ragina sovietinį žmogų kritiškiau pažvelgti į savo aplinką.

Spauda, nevardindama, pamini ir iš Sovietijos atkakusius emigrantus, kurie galvoja, kad ir esant griežtai sovietinei cenzūrai verta dalyvauti Maskvos knygų parodoje.

Nežinia, ar gavo lietuvių tvarkoma "Manyland Books" leidykla kvietimą per Amerikos leidėjų draugiją dalyvauti Maskvos knygų parodoje? Leidykla sėkmingai rodė savo leidinius daugelyje tarptautinių knygų parodų. Ar įmanoma rodyti toje parodoje "Encyclopedia Lituanica"? Atrodo, jeigu tokios galimybės būtų atitekusios mūsų lietuviškoms leidykloms, tai būtų šioks toks prasiplaužimas pro geležinę uždangą. Jeigu tokios galimy-

bės neįmanomos, apie kokią "taiką ir pažangą" Maskvos knygų parodos propagandistai taip garsiai rėkia?

Kaip ten bebūtų, bet Maskvos instrukcija apie parodai teikiamą medžiagą dar kartą parodė žvėrišką Maskvos tiranijos snukį, taip rūpestingai slepiamą po kilnių idealų kaukėmis.

• Prano Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" pirmasis tomas dėsto lietuvių tautos atgimimą iki Pirmojo pasaulinio karo 1914 m. Jau parašytas ir rengiamas spausdinti šios istorijos II tomas, kuris dėstys istoriją iki 1920 m. Trečiajam tomui surinkta gausi istorinė medžiaga ir jame bus nušviesti Lietuvos nepriklausomybės metai.

Pirmasis tomas gaunamas knygynuose ir leidėjo adresu: J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160. Knygos 560 psl., kaina \$15.00.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

1977-78 EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

rugsėjo 18 — \$838.00 (viena savaitė)
rugsėjo 7 — \$1158.00 (dvi savaitės)
gruodžio 21 — \$999.00 (dvi savaitės)

NAUJOS SKRAIDOS (CHARTERS) Į VILNIŲ SU PAN AMERICAN LĖKTUVAIS IŠ NEW YORKO

Kaina nuo \$640.00.

Išvyksta: 1977 — lapkričio mėnesį,
1978 — vasario, kovo ir balandžio mėnesiais.

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENE

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su papildomu mokesčiu, New Yorke.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Diplomatijos paraštėje (20)

Vaclovas Sidzikauskas

Derybos su Vokietija

Dar 1926 m. liepos mėn. M. Sleževičiaus pavestas aš pareiškiau Vokietijos Užs. Reikalų Ministerijos Valtybės Sekretoriui von Schubertui, kad Lietuva yra suinteresuota turėti glaudžius politinius ir ekonominius santykius su Vokietija ir, kad ji norėtų Vokietijos paramos Vilniaus klausime. Sleževičius buvo paskyręs ir Lietuvos delegacijos naujai prekybos sutarčiai su Vokietija sudaryti pirminką, grafą Vladimirą Zubovą. 1926 m. gruodžio 15 d. buvau iškviestas į Kauną pradėti su delegacija paruošiamuosius darbus tai sutarčiai. Jau prie Volde-
maro 1927 ir 1928 m. vyko Berlyno derybos su Vokietija visais jos ir mūsų pasiūlytais klausimais. Derybos baigėsi pasirašymu šių sutarčių: prekybos, Lietuvos ir Vokietijos sienų, pasienio vandenims tvarkyti ir palaikyti, konsulariniais, Trečiųjų Teismo ir Taikamosios, kad išvengtų dažnėjančių Vokietijos skundų Tautų Sąjungai dėl tariamų Klaipėdos Statuto laužymo, susitarimo dėl draudimo ligoje, dėl sanitarinės Nemuno priežiūros, dėl mažojo pasienio susisiekimo ir eilės kitų ūkiškų susitarimų. Sutartims pasirašyti 1929 m. sausio mėn. į Berlyną atvyko ministras pirmininkas ir užs. reikalų ministras A. Voldemaras.

Nelengva buvo susitarti dėl sienų sutarties ir dėl ekonominių santykių. Jokių ginčų nekėlė užfiksavimas sienos Suvalkijoje, nuo anapus Vištyčio ežero iki Nemuno. Sunkiau buvo su siena nuo Smalininkų iki Kuršių marių ir per Neringą iki Baltijos jūros. Čia vokiečiai reikalavo sutartyje įrašyti, kad toji siena esanti nustatyta Versalio Taikos sutarties 99-ju straipsniu, tuomi norėdami, kaip mums atrodė, susilpninti teisinį Klaipėdos Krašto priklausomumą Lietuvos valstybei. Mes gi norėjome tą nurodymą į Versalio sutartį, kurią vokiečiai laikė "diktatu" ir kurios nepripažino Sovietų Rusija, išleisti, motyvuodami, tarp kitko, ir tuomi, kad tai galėtų susilpninti Lietuvos poziciją jos ginče su Lenkija dėl Vilniaus ir dėl Lietuvos sienų su Lenkija. Tas klausimas buvo rezervuotas išspręsti atvykus Voldemarui. Pastarajam atvykus 1929 m. sausio mėn. Stresemano kabinete turėjome posėdį, kuriame be jo iš vokiečių pusės dalyvavo Užsienų Reikalų Ministerijos juriskonsultas Dr. Gaus, o Lietuvai atstovavo A. Voldemaras ir aš. Dr. Gaus

išdėstė savo poziciją, o aš kaip vienas Klaipėdos konvencijos redaktorių, išsamiai motyvavau mūsų nusi-
statymą. Pabrėžiau, kad savo teises į Vilnių ir Vilniaus sritį lenkai remia Ambasadorių Konferencijos 1923 m. kovo 15 d. nutarimu kuris savo ruožtu rėmėsi Versalio sutarties 87-ju straipsniu. Mūsų argumentai Stresemaną įtikino, jis priėmė mūsų pasiūlytą tekstą, padėkojo Dr. Gaus ir jam pasakė, kad jis galys išeiti. Kai po to susitikau su Dr. Gaus pajutau jį esant užsigavusį tokiu Stresemano elgesiu: "Ministerialdirektor hat auch eine Ehre", sakė jis man.

Kitas Lietuvai svarbus klausimas buvo ūkiški santykiai su Vokietija. Didesnė Lietuvos eksporto ir importo dalis ėjo iš Vokietijos ir į Vokietiją. Tokios mūsų prekės, kaip lašininės kiaulės ir žąsys buvo eksportuojamos išimtinai į tą kraštą. Visoje Europoje nuskaubė Lietuvos vyriausybės įsakymas valdininkams priverstinai pirkti tam tikrą žąsų kiekį, proporcingai gautajai algai, kai Vokietija politiniais sumetimais Lietuvos žąsų eksportui buvo uždarius sieną. Kad Vokietija galėtų iš Lietuvos išleisti didesnę kiaulių kiekį, buvome priversti sudaryti specifinį susitarimą ir išleisti Vokietijos veterinarus eksportuojamoms kiaulėms patikrinti. Tas vokiečių reikalavimas buvo motyvuojamas jų nenoru suteikti tokią pat privilegiją kitoms kiaulėms eksportuojančiom valstybėms, su kuriomis Vokietija turėjo prekybos sutartis su didžiausia prielankumo klauzule. Kai tos valstybės sakėsi irgi mielai išsileisiančios Vokietijos veterinarus, gaudavo atsakymą, kad vokiečiai neturi pakankamai veterinarų. Neturėjome abejonės, kad tų laikų Vokietijos vyriausybė suteikė tą privilegiją Lietuvai todėl, kad ji norėjo padėti Klaipėdos krašto ūkininkams. Tas sutarimas Lietuvai buvo naudingas. Kai vėliau, didėjant nesusipratimams dėl Klaipėdos, Vokietija ir vėl pradėjo varžyti importą iš Lietuvos, mūsų vyriausybė skatino ūkininkus vieton lašininį kiaulių auginti bekonus ir stengėsi juos eksportuoti į Angliją.

Mano vestos derybos dėl žąsų, lašininį kiaulių, sviesto ir pan. Berlyne ir vėliau Londone dėl bekonų ir sviesto kvotų priminė mano kolegos, Olandijos pasiuntinio Berlyne, grafo Van Limburg-Styrum nusi-

vylimą modernių laikų diplomatija. Su nepaslėpta nostalgija jis minėjo savo buvimą Konstantinopolyje kai buvo akredituotas prie Turkijos sultono su visomis dvaro prašmatnybėmis ir intrigomis, bei ceremonijomis. Mūsų gi laikų diplomatija sakydavo jis, yra "Speck, Schmalz, Butter". Tikrai anot Maironio: "Mainos rūbai margo svieto"...

Viso pluošto sutarčių su Vokietija pasirašymo proga Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne surengėme didelį banketą. Pakviestųjų tarpe buvo Vokietijos užs. reikalų ministras dr. Gustav Stresemanas, Valtybės sekretorius Carl von Schubert, Valtybės Sekretorius prie prezidento dr. Otto Meisner, Berlyne akredituoto diplomatinio korpuso dalis su Sovietų ambasadorium N. Krestinskiu, o iš lietuvių — Voldemaras, Zaunius, pasiuntinybės patarėjas Lozoraitis; visi su žmonomis. Banketo metu Stresemanas paklausė Voldemaro kiek šis moka svetimų kalbų. Mat buvo paplitusi žinia, kad Voldemaras yra didelis svetimų kalbų mokovas ir turi fenomenalinę atmintį. Voldemaras atsakė: "Ekscelencija, tatau pareina nuo to kiek aš esu išgėręs; normaliai aš galiu susikalbėti 18-ka kalbų"...

Vokietijos Reichstagas patvirtino sienų, prekybos ir kitas tokio patvirtinimo reikalingas sutartis. 1929 m. vasarą Kaune buvo pasikeista ratifikacijos dokumentais. Tai ceremonijai aš buvau iškviestas į Kauną. Vokietijos pasiuntinys Lietuvai Morathas su žmona atžymėjo tai iškilmingais pietumis, kuriuose dalyvavo prezidentas Antanas Smetona, ministras pirmininkas ir užs. reikalų ministras A. Voldemaras, Užsienų Reikalų Ministerijos generalinis sekretorius dr. Dovas Zaunius, visi su žmonomis; tam įvykiui, kuris buvo laikomas svarbiu ir Vokietijai ir Lietuvai, Morathas buvo išsaugojęs 1811 m. konjako bonką vad. Roi de Rome. Tais metais gimė Napoleono I sūnus, kurį ką tik gimusį laimingas tėvas išnešė ant Fontainebleau rūmų laiptų parodyti savo gvardijai jį paskelbdamas Romos karaliumi, taigi tų metų derliaus konjakas buvo žinomas kaip Roi de Rome. Tie pietūs buvo gražus mūsų keletos metų darbo ir pastangų vainikavimas. Sudarytos sutartys išlygino ir kilusius dėl Klaipėdos Statuto nesusipratimus, nustatė procedūrą jiems tarpusavyje

geruoju išspręsti, sureguliuoju dviejų kaimynų santykius. Po to turėjome, de-
ja neilgam, tikrai draugiškus santykius su Vokietija, kol vėliau, jau man Berlyną apleidus ir nacionalsocializmui vis daugiau įsigalint Vokietijoje, santykiai blogėjo iki Tilžės Gestapo agentams padėti Klaipėdos krašte jie pasiekė paroksizmo — Klaipėdos krašto atplėšimo nuo Lietuvos. Plačiau apie tai skyriuje apie Klaipėdos Konvenciją.

1931 m. spalio mėn. buvau perkeltas Pasiuntinio pareigoms į Londoną. Vokietijos prezidentas von Hindenburgas atsisveikimo audiencijoje man įteikė savo fotografiją su jo parašu, sidabro rėmuose, o Reicho Kancleris Brueningas vyriausybės vardu man įteikė puikią Preussische Porzellan vazą su atitinkamu auksinėmis raidėmis įrašu. Paprastai tokiais at-

vejais vyriausybės išva-
žiuojančius diplomatus pagerbia apdovanodami savo krašto ordinais, tačiau tų laikų Vokietija ordinų dar neturėjo.

(Bus daugiau)

ELECTRICIAN

Fully qualified journeyman to inspect, repair, install and wire AC and DC apparatus, devices and circuits of any voltage for plant maintenance. High hourly rate, rotating shifts and many fringe benefits. Apply in person.

U. S. STEEL CORP.
CENTRAL FURNACES

2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (30-39)

REIKALINGAS PADINIENIS
DARBININKAS
AR 1 KLASĖS PRITYRĘS
MAŠINISTAS

su 5 ar 10 metų patyrimu trumpalaikėje produkcijoje. Turi mokėti kaip paruošti darbą iš blue print su žema tolerancija. Išskirtinai geras atlyginimas, visi priedai ir pensijos planas.

SKAMBINTI AR RASYTI
OCEAN ETICS INC.

SINTSINK DRIVE EAST
PORT WASHINGTON, N. Y. 11050
An Equal Opportunity Employer (29-32)

andré duval

šios dienos grožio salionas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrengimai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo &
Styleset \$3.45

not \$7.50

HAIRCUTTING \$3.45

from only

not \$7.50

BLOWER CUT & STYLING, only \$7.95

Marie Ames
SOFT VELVET
Perm
\$12.50

not \$17.50

Frosting \$17.50
not \$30 cup
or
cap

Sale of Beauty \$7.95
Special — the famous
Vita Perm. complete
with cut.

Incl. cut
UniPerm \$14.95
The great new wave
that's pre-programed
for beautiful results
every time \$30.00 at
most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15

The marvelous No Set Perms, from only \$10
by Hibner, Helene Curtis.

No rollers, no pin curls, ever again!

Jeigu jūs dar nebandėte mūsų saliono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Nieko nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Yra kukuks 30 c. papildomas mokestis
visai sumai.

Penktadienį ir šeštadienį 50 centų daugiau.

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• Parmatown, 884-6300
• Sheffield Center Lorain 233-7211 233-8020
Elyria 324-5742

SUSITIKIMAS SU ŠVEDIJOS LIETUVIAIS

Vasara yra tam, kad keliauti ir šį tą nauja pamatyti, pergyventi ir susipažinti su lietuviais pasaulyje.

Jei senovėje priėjimas prie jūros buvo langas į platųjį pasaulį, tai šiandien moderniai — techniškai įrengtas aerodromas yra langas į platųjį pasaulį.

Goteburgo aerodromas yra apsuptas granito kalnais, o nuo jūros, lyg langas į platųjį pasaulį, paliktas atviras kelias nusileidimui lėktuvams.

Aerodrome mus su šypseną pasitiko senas jūrų skautų vadovas, pionierius buriuotojas, Kristupas Plonaitis. Ar gali būti geresnis sutikimas, kaip šypseną, keleta šiltų nuoširdžių žodelių? Taigi, iš karto keliautojas jautiesi lyg esi namuose.

Aerodrome kaip visoje vakarų Europoje didelių muitinės formalumų nėra. Didelės išėjimo durys su raudonu ir žaliu nudažymu ir užrašais: "kas turi ką apmuituoti eina čia — jei nieko neturi eina pro sekančias duris."

Koks pasitikėjimas? Pažanga! Bet muitininkų visur matytis ir jų "x-ray", akys tur būt viską mato kiaurai per lagaminą?

Taksi mus vežė granito plentu į Aspen. Pasirodo taksi vairuotojas yra jugoslavas, taigi ir Švedijoje trūksta darbininkų, o jis čia dirba ilgus metus.

Prie gražaus ežero ant granito pamato yra Plonaičių sodyba. Švedijos lietuviai šiais metais švenčia 32 metų sukaktį, kai jie pirmąją savo gegužinę pradėjo Britos ir Kristupo Plonaičių sodyboje. Taip kasmet pirmoji gegužinė vyksta Aspene ir lietuviai suvažiuoja iš visur padarydami virš 360 km. kelio, tik tam kad pabūti keletą valandų kartu.

Prieš 32 metus, kai lietuviai apleido Lietuvą, visi jie rado pastogę, prieglaudą ir visokią paramą. Dauguma

L. KNOPFMILERIS

jų kreipėsi į Plonaičių šeimą įvairiais reikais ir visiems buvo padėta. Padėka visų, visuomet pirmąją gegužinę atšvęsti Plonaičių gyvenamoje vietoje prie Aspen ežero.

Nebuvo lengvas lietuvių Švedijos įsikūrimas. Rusų spaudžiami, švedai gražino dalį pabėgėlių. Buvo net pa-

K. Plonaitis vaišina suvažiusius svečius savo spec. gėrimu, kurio paslaptį neišdavė.

ruošti planai, lietuvius pabėgėlius paslėpti kalnuose ir palaukti kol grąžinimo įkarštis pasibaigs.

Pamažu lietuviai įsijungė į Švedijos gyvenimą ir kas svarbiausia dėka Plonaičių šeimos buvo rasti darbai, jaunimui galimybė įstoti į aukštojo mokslo įstaigas. Šiandien visi kurie turi aukštojo mokslo diplomą, turi geras ir atsokomingas tarnybas.

Pati gegužinė prasideda su Lietuvos trispalvės pakėlimu, ką atlieka pats šeimininkas prisilaikydamas visų vėliavų tradicijų. Minėta trispalvė turi ir savo istoriją!

Savo laiku, kai Lietuva dar buvo Nepriklausoma valstybė, daug lietuvių iš JAV atplaukdavo Amerikos — Švedijos laivininkystės bendrovės laivu "Griksholm", o vėliau iš Stockholm mažesniu laivu į Klai-

pėdos uostą. Viena kartą lietuvių ekskursija buvo tokia gausi, kad "Griksholm" kapitonas nutarė plaukti tiesiai į Klaipėdos uostą. Po antrojo pasaulinio karo vieną dieną "Griksholm" kapitonas susitinka su Kristupu Plonaičiu. Vienas kito klausia: "iš kur ir kaip". Paminėta Lietuva, Klaipėdos uostas, gražus Lietuvos pajūrys. Tuomet kapitonas ir sako: "ponas Plonaiti, aš turiu jums dovaną." Ir koks buvo Plonaičio nustebimas, kai kapitonas įteikė jam mūsų trispalvę su šiais žodžiais — "aš ją pirmą kartą iškėliau įplaukiant į Klaipėdos uostą, gal jūs gražią dieną ją vėl iškelsite Lietuvoje, Klaipėdos uoste."

Ir taip minėta vėliava kasmet per lietuvių gegužinę Švedijoje, Aspene yra iškilmingai keliama ir vakare su himnu iškilmingai nuleidžiama.

Aišku kai susirenka suaugę žmonės ir esant pavasario orui, reikia sušilti, ar troškulį nuraminti. O čia senas "vilkas" Kristupas išėmęs iš "konsulo dėžės" įvairius gėrimus "šį tą" padaro. Gėrimas yra labai skanus, bet nebandyk išgerti daugiau kaip tavo akys leidžia, kitaip gausi "šoninį buriavimą". Norėjau sužinoti to skanaus gėrimo paslaptį, deja, taip ir liko "antrojo karo" paslaptis.

Ponios Plonaitienės puikiai paruoštas maistas patenkino geriausius skanestų žinovus ir ko ten nebūta? Bet ir čia Kristupas pralenkė savo žmoną. Jis vis turi ką nors naujo ir ypatingo. Šį kartą priėjęs prie kiekvieno iš mažos dėžutės ant medinio mažo šaukštuko duoda kiekvienam truputį — "šį tą" paragauti? Bet, kad tai yra valgomas objektas, jis pats pirmas paragauja.

Kristupas Plonaitis prie Kuršių marių žvejų laivo modelio.

Na, jei senas "vilkas" valgo ir neviršta, mes galime paragauti. Objektas, juodas, skonis nežinomas. Visi klausia — "kas čia?" Atsakymas buvo — "atšpėkite!" Kad lengviau būtų, davė palengvinimą — "iš Afrikos". Ir tai niekas neatspėjo. Pasirodo tam tikra rūšys valgomų skruzdėlių.

Pagražinimui visų vaišių, Robertas su harmonika puikia muzika papildė gegužinės iškilmės. Vėliau su skambėjo lietuviškos dainos ir visi įsijungė į mūsų senas gražias tautines dainėles. Prisiminta ir dainų iš universiteto laikų su įvairiais juokingais papildymais.

Greitai prabėgo laikas puikioje ir gražioje nuotakoje ir gražioje gamtoje prie didingo Aspen ežero. Laikas skirtis. Pasikeista ir kalbomis atsisveikinant su Brigita ir Kristupu Plonaičiais. Vienas paklausė, kas būtų jei Plonaičių čia nebūtų? Ir mūsų čia nebūtų. Jie mums sunkiausiu gyvenimu momentu padėjo ir ištiesė brolišką lietuvišką ranką. Tad keliam taures už jų sveikatą, kad Dievulis juos išlaikytų ilgus metus sveikus ir laimingus".

Aspen yra tapęs Švedijos lietuvių Rambynu.

VYKSTANTIEMS Į ATEITININKŲ KONGRESĄ VIEŠBUČIO INFORMACIJOS

Bond Court viešbutis yra sudaręs sąlygas Ateitininkų Kongreso dalyviams užsiskaityti kambarius papiginta kaina. Taigi, rezervuojant kambarius, naudokite specialiai atspausdintus viešbučio blankus, arba paminėkit, kad esate "Lithuanian "Ateitis" Congress" dalyvis. Rezervacijas galima daryti iš anksto arba esant vietoje.

Kambarių pasirinkimas yra sekantis: 1) Viešbutyje užsiregistruoja vienas asmuo. Viena dviguba lova. Kaina \$25 nakčiai. 2) Viešbutyje užsiregistruoja du asmenys. Viena dviguba lova. Kaina \$32. 3) Viešbutyje užsiregistruoja du asmenys. Dvi dvigubos lovos. Kaina \$32.

Kaip matote, kaina priklauso ne nuo lovų skaičiaus, o nuo užsiregistruojusių asmenų skaičiaus. Jaunimas nesulaukęs 18 metų, ir viešbutyje apsistojantis su suaugusiu, priimamas veltui.

Dėl smulkesnių informacijų ar rezervacijų galima viešbučiui skambinti veltui, telefonu 1 (800) 321-1090 nuo 8:30 val. ryto iki 5:00 val. vak. (pr.)

KORP! NEO-LITHUANIA IŠVYKA

Korp! Neo-Lithuania Chicago padalinio valdyba ruošia savaitgalio išvyką š. m. rugpiūčio 26-28 d.d., TABBOR FARM, SODUS, Mich. (Adamkų vasarvietėje).

Programoje numatyta: penktadienį rugpiūčio 26 d., — registracija ir 9 val. vak. susipažinimo šokiai; šeštadienį, rugpiūčio 27 d., po pusryčių — 9 val. golfo turnyras, tenisas, maudymasis ir kt. Po pietų — 2 val. — simpoziumas ir pranešimas demonstracijų reikalui. Po pakarienė — 8 val. vak. — laužas;

sekmadienį, rugpiūčio 28 d. pamaldos, 10 val. paskaita ir pašnekėsiai.

Visi korporantai su savo šeimomis bei draugais prašomi šioje išvykoje dalyvauti. (aj)

K. Plonaitis ir L. Knopfmileris Danijos pajūry prie II Pas. karo paminklo — užsilikusios minos.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

KIPRAS, MAKARIOS, POLITINĖ NEŽINIA

Nedidukė Viduržemio jūros Kipro sala viso pasaulio dėmesio centre. Nuo širdies smūgio staiga miręs, 63 savo amžiaus metus sukakęs, Kipro prezidentas Makarios buvo pašarvotas šv. Jono katedroje. Makarios, spalvinga politinio Europos pasaulio figūra. Jis buvo graikų ortodoksų bažnyčios arkivyskupas. Puošnios bažnytinės regalijos dengė jo kūną. Biblijos foliantas slėgė jo negyvą krūtinę. Būriai šventikų juodomis sutanomis ir juodais galvų apdarais giedojo gedulingas giesmes. Minių minios graikų su nuliūdusiais veidais, su ašaromis akyse, defiliavo pro karstą dieną ir naktį.

Pagarbą mirusiajam Kipro respublikos prezidentui atidavė politiniai Kipro vadai. Plačiai žegnojosi Kipro komunistų partijos vadas ir maldingai bučiavo Bibliją ant arkivyskupo krūtinės...

Pilnoj tvarkoj, kur korespondentai neįmatė nei vieno policininko, žmonės po dešimtį valandų laukė

RIMAS DAIGŪNAS

galimybės praeiti pro arkivyskupo karstą.

Garsi istorijoje Kipro sala. Uolotoje jos pakrantėje, keli tūkstančiai metų atgal, iš jūros pūtų gimė viso pasaulio meilužių deivė Afroditė, pagal gimimo vietą vadinama dar ir Kipride. Kadaiše faraonai valdė tą vario rūdos iškasę salą. Valdė graikai, romėnai, turkai, britai... 1960 metais sala tapo nepriklausoma valstybe. Absoliutus Kipro salos politinis ir dvasinis autoritetas buvo Nikosijos arkivyskupas, Anglijoje ir JAV-se mokslus ėjęs, faktiškai bipartinis, bet griežtos patriotinės organizacijos, kuri kovojo su britais dėl salos nepriklausomybės (EOKA), vadas, graikų ortodoksų arkivyskupas Makarios. Dabar to autoriteto nebėra ir saloje palengva įsiviešpatauja politinis vakuumas.

Kodėl į tą nedidukę salą, kuri prilygsta šeštadaliui

Lietuvos savo plotu, kurioje gyvena 600,000 graikų ir 120,000 turkų, taip nerimstanciai išsižiūri pasaulio politikai? Sala yra 64 kilometrai nuo Turkijos, apie 100 kilometrų nuo Sirijos ir 400 kilometrų nuo Egipto. 1974 metais Graikija suorganizavo karininkų perversmą ir Makarios, jau skaitomas žuvusiu, sugebėjo pabėgti. Jis kovojo užsieniuose dėl Kipro nepriklausomumo atstatymo. Turkai padarė savo garsią invaziją. Sala tapo padalinta. Tai buvo salos gyventojams didžiųjų sunkių bandymų metai. Tai buvo nuovylos atsimetimai nuo tradicinio draugo, nuo JAV.

Visas tas valstybinis taklizmas baigėsi Makarios pergale. Jis atstatė saloje palyginamai greitai demokratine tvarką. Jis sugebėjo laikyti balansą tarp įvairių politinių grupių. Ir per tai Makarios tapo dominuojanti asmenybe salos gyvenime. Jam nebuvo lygių savo politinė baze, narių gausa ir populiarumo jėga, kitų politikų Kipro valstybėje.

Šmaikštūs pasaulinės spaudos bendradarbiai mėgino kurti teorijas, kad Makarios valdo gyventojus geležine ranka, baime ir teroru. Šimtą tūkstančių tūkst. kipriečių minios, suplaukusios atsisveikinti su savo vadu, užpildžiusios Nikosijos gatves ir aikštes, naktis praleidusios su gedulo žvakėmis, suteikė Kipro sostinei nepaprastą, o kartu atviros demonstracijos pro-Makarios vaizdą.

Minia, tuo tarpu, neklausia, kas bus Makario politinis įpėdinis? Jo bažnytinis įpėdinis (laikiniai) lieka Paphos vyskupas. Naujo arkivyskupo rinkimai bus paskelbti vėliau. Bet tai bus tik bažnytinės hierarchijos postas, nesiliečias su politika. Mirusio prezidento postą laikinai perima Atstovų Rūmų pirmininkas Spyros Kyprianou ir už 45 dienų įvyks naujo prezidento rinkimai.

Dabar Kipro sala ir vėl tampa didžiosios europinės, net pasaulinės politikos virtuvės kampu. Kaip anksčiau, graikai ieško (ir suranda) saloj šalininkų "anschlussu" su savo bendratautiečių Graikija. Socialistai saloje yra karinga grupė, salos nepriklausomybės šalininkai, sugebėję savo pagrindį apginkluoti iki dantų. Kompartija, dosniai remiama Maskvos, laikoma geriausiai organizuota politinė grupė. Jų politika lanksti: kai kada jie "patriotai", kai kada orientuoti "klasinei kovai". Tai grupė, kuri dalinai panaši į italų komunistus: komunistu gali būti religingas asmuo! Toks narių verbavimo pe-

riodas mobilizuoja jėgas. Ir Kipro kompartijos pirmininkas plačiai žegnojasi prie Makario karsto!...

Maskva geidauja iš Kipro padaryti Viduržemio jūros Kubą. Tuo tarpu Maskva neturi pilnos Kipro kompartijos kontrolės. Kaip visoje Europoje, Kipre jaučiami "eurokomunizmo" vėjai. Kompartija, kurios nepalietė Maskvos stiliaus "čistkos", pajėgia vaidinti nepriklausomos nuo Maskvos partijos vaidmenį. Tik nežinia, kaip ilgai bevaidins?

Galingojo arkivyskupo ir prezidento palaikys palaidojo Kykko vienuolyno kriptotoje. Prieš 40 metų tame vienuolyne Makarios gavo šventiko šventinimus. Į vakuojančią prezidento postą daug politinių grupių išties savo rankas. Jie visi, kaip pelės po šluota, tūnojo Makarios viešpatavimo metu. Bet politinės grupės veikė legaliai, nebuvo pogrindys. Tad, tenka galvoti, gautas bent minimalus demokratinis žmonių paruošimas. Naujo prezidento rinkimai bus kipriečių susitvarkymo ir drausmės egzaminai.

Tuo tarpu plačiosios NATO sąjungos jėgos gana neaktyviai norėtų priešpastyti savo teorijas ir strategijas, prieš Kipro pavertimą sovietine Kubą Viduramžio jūros nuošalėje.

"Enosis" (graikiškai "susivienijimas") žodis jau pasirodė Graikijos spaudoje. Kipro sujungimo su Graikija mintis gyva ir atgijanti. Turkų pasipriešinimas tai iniciatyvai pastato Kiprą ant karštos tarptautinės politikos platformos.

RAPIDLY EXPANDING California tube mill has excellent immediate opportunities for:

MAINTENANCE ELECTRICIANS

With experience in high frequency resistance welding, high frequency heating application, and D. C. drives including controls.

MAINTENANCE MECHANICS With experience in maintenance of tube rolling mills and supporting equipment.

Salary open, depending on experience and qualifications.

WIRE, WRITE OR CALL:

WESTERN TUBE CONDUIT CORPORATION
2001 East Dominguez St.
Long Beach, Calif. 90810
(213) 537-6300

All information submitted will be treated confidentially. (30-32)

WANTED AT ONCE 1st class skilled SET-UP MEN

AND

MACHINE OPERATORS

For production machine shop.

Should be familiar with milling and multiple spindle drilling machines. Excellent opportunity with a growing company. Excellent pay and benefits.

APPLY AT:

DEARBORN MACHINE PRODUCTS

19400 W. 8 MILE,
SOUTHFIELD, MICH. 48075
(29-33)

**EXPERIENCED
TEXTILE MACHINE OPERATORS**
Wanted for North Bergen, N. J. Must be willing to train in Passaic, N. J. Good salary & union benefits. Language no barrier.
HIGH VACUUM TECHNOLOGY
180 Dayton Ave.
Passaic, N. J. 07055
201-472-9793 (26-32)

IMERMAN INDUSTRIES
12165 MACK DETROIT, MICH.
NEEDS
SURFACE GRINDER HANDS
I. D. GRINDER HANDS
O. D. GRINDER HANDS
LATHE HANDS

Must have UAW Journeymen cards or papers of experience. Over 50 hrs. per week. Apply in person to Personnel or RICHARD SCHWELER, Toolroom Superintendent. (32-38)

FOREMAN

Experienced for Steel Pickling Operation. Excellent salary, benefits and pension to the right person. Apply

STEEL PICKLING & PROCESSING CORP.

3633 PARKINSON
DETROIT, MICH. (32-38)

WANTED JOURNEYMEN HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS

Must be able to set up, work from blue prints & close tolerance. Day shift, minimum 58 hr. week. Medical and life insurance paid. Qualified only need. Apply.

WHITE TOOL & MACHINE COMPANY

8135 S. TELEGRAPH
TAYLOR, MICH. (52-36)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED TOLL AND DIE MAKERS

Must have job shop experience & be able to set up work from blue prints and close tolerance. Excellent salary \$8.05 per hour & fringe benefits.

Apply call or write to:

MR. FRANK ELLIS -

MODULAR ENGINEERING & DEVELOPMENT CO.

3031 NORTH SHORE DRIVE
MOLINE, ILL. 61265
309-797-2577 (29-35)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

for progressive 36 bed acute care J.C.A.H. accredited hospitals needs
Chief Medical Technologist
seeking a dynamic individual to head laboratory. Salary commensurate with experience ability. Also

Registered Nurses —

General Duty

3-11 & 11-7 Shift. Good starting salary plus shift differential. Excellent fringe benefits. Apply call or write to: ADMINISTRATOR

Franklin Parish Hospital

P. O. BOX 392
WINNABO, LA. 71295
318-435-9411 (28-45)

PIPEFITTER JOURNEYMAN

Fully qualified journeyman. High hourly rate, many fringe benefits. Apply in person.

UNITED STATES STEEL CORP.

CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (30-39)

THE MOORE CO. INC., MANUFACTURER OF SMALL HAND TOOLS. IS NOW INTERVIEWING PERSONS FOR THE FOLLOWING SKILLED CLASSIFICATION

Class A MAINTENANCE FOR 2ND & 3RD SHIFT

ALSO

JOURNEYMEN

TOOL & DIE MAKERS FOR 2ND SHIFT

These positions require industrial experience.

These positions offer competitive wage, shift bonus & TOTALLY COMPANY PAID fringe benefits which include:

9 PAID HOLIDAYS

PAID VACATION

GROUP INSURANCE ON EMPLOYEE AND DEPENDENTS RETIREMENT PLAN.

Springdale, Arkansas is located in center of Ozark Mountains of North West Arkansas.

CONTACT PERSONNEL
DEPARTMENT

MOORE CO. INC.

1609 N. Old Missouri Rd.

Springdale, Ark. 72764

Phone 501-751-8500

An Equal Opportunity Employer (26-32)

N/C SERVICEMAN ELECTRONICS & MECHANICAL REPAIRMAN

For Numerical Control Machine Tools. Opportunity for N/C Serviceman who is tired of travel and wants to settle down to a responsible position with an opportunity for growth and advancement. Should have experience in electronic and control repair and maintenance of N/C machines. Excellent pay, fringes and working condition.

Contact D. L. Beaver

ERICKSON TOOL CO.

34300 SOLON ROAD, SOLON, OHIO 44139
216-248-1000

An Equal Opportunity Employer M/F (31-33)

MAINTENANCE MILLWRIGHT MAINTENANCE ELECTRICIAN

Must be able to prove at least 5 years experience or present a journeyman's card. Good hourly rate plus many fringe benefits. Come in or call Monday through Friday 10 a.m. to 4 p.m.

216-651-1155

CRUCIBLE STEEL CASTING

ALMIRA AVE. and WEST 84 ST.
CLEVELAND, OHIO 44102

An Equal Opportunity Employer (31-33)

PLANT LAYOUT ENGINEER

Degreed or practical trained engineer with knowledge of assembly layouts, plant equipment, and production processes to design and specify facilities for plant layouts, estimate projects and coordinate. Installation of changed or new facilities.

APPLY: SALARY ADMINISTRATION.

JEFFERSON ASSEMBLY PLANT

12200 E. JEFFERSON
DETROIT, MICHIGAN
(313) 823-8828

**CHRYSLER
CORPORATION**

An Equal Opportunity Employer (31-37)

PIPEFITTERS PIPE WELDERS INSTRUMENT FITTERS IRONWORKERS WELDERS SANDBLASTERS SPRAY PAINTERS MILLWRIGHTS

For Buckeye Cellulose Corporation. Annual plant shutdown. September 12th thru 22nd. 10-Hour days, time & half for overtime. Travel allowance. Call collect Monday thru Friday.

904-584-3311

E. M. WATKINS & COMPANY PERRY, FLORIDA

An Equal Opportunity Employer (31-33)

Los Angeles skautai stovyklauja

Liepos 23 d. losangeliečiai skautai ir skautės pradėjo vasaros stovyklavimą savame miške San Bernardino kalnuose Big Bear ežero apylinkėje. Savaitėi buvo suvažiuavę 23 patys mažieji skautukai — vilkiukai ir 30 paukštyčių. Oras visą laiką buvo šiltas ir be lietaus, tad skautiškasis mokslas ir sportavimas praėjo geroje nuotaikoje.

Vilkiukų viršininkas Gidas Radvenis turėjo gerus padėjėjus, kurie vadovavo mažųjų iškiloms, žaidimams ir skautiškojo mokslo pamokoms. Štai tie padėjėjai: Vytas Koklys, Vaidotas Baipšys, Zigmas Vis-kanta, Jonas Bužėnas ir Darius Prasauskas.

Paukštyčių stovyklai per eilę metų vadovavo Birutė Dabšienė, kuri žinoma ne vien kaip skaučių veikėja, bet ir kaip solistė dainininkė. Kaip sakoma, šįmet ji "paėmė atostogų". Stovykloje lankėsi tik kaip viešnia, o paukštyčių stovyklos viršininkės pareigos skirtos Giedrei Fledžinskaitei-Petraitienei. Skaučių kalba tariant, sesei Giedrei padėjo paukštyčių stovyklai vadovauti vyresnės skautės: Marytė Stočkutė, Ida Reivydaite ir Danutė Prasauskaitė. Rankdarbių ir kitų dailės dalykų jaunasias skautytes mokė Giedra Venckienė.

Visos stovyklos viršininku buvo Algis Šėkas, labai

rūpestingai ir ūkvedžio bei sunkvežimio vairuotojo pareigas atlikdamas. Sunkvežimiu ne tik stovyklai maistas būdavo atvežamas, bet ir stovyklautojai būdavo vežiojami į maudymosi baseiną.

Aldonai Venskienei buvo skirta rūpintis stovyklautojų sveikatos reikalais. Gerai, kad ji sakosi nedaug darbo teturėjusi. Stovyklavimas buvo laimingas, nes niekas nesusirgo ir, išskiriant rakštis ir guziukus, niekas sunkiai nesusižeidė. Tiesa, Vida Čekanauskaitė turėjo sunkesnę nuotyki — lūžo kojos kaulas, bet tai įvyko po stovyklos pabaigtuvių, kai prieš važiuojant namo būrys buvusių stovyklautojų laisvai išėjo po kalnus palaipioti ir nuo kalnų akmenų pašokinėti.

Skautė Sigita Abelkienė keletą metų iš eilės buvo jaunųjų skaučių ir skautų stovyklos šeimininkė — virtuvės vedėja, vyr. virėja. Šįmet ji, kaip ir Birutė Dabšienė, "paėmė atostogų". Vyriausioji šeimininkė ir virėja buvo Ina Petokienė, jos padėjėja Rima Baipšienė. Joms padėdavo visa eilė stovyklon atvykusių skaučių ar skautų motinų bei skautybės.

Stovyklos išdą tvarkė Alma Prišmantienė. Visiems vadovams ir visoms vadovėms pabaigtuvių lauže pareikšta padėka ir įteiktos dovanėlės.

Svečiai stovykloje

Vilkiukų ir paukštyčių stovyklą aplankė visa eilė svečių. Stovyklos uždarymo išvakarėse atvyko LSS Ramiojo vandenyno rajono vadas V. Vidugiris. Prie baigiamojo laužo sakė geriausių linkėjimų vadovams ir stovyklautojams.

Liepos 24 d. stovyklon buvo atvažiuavęs šv. Kazimiero parapijos vikaras kun. Olšauskas. Jis atlaikė mišias ir pasakė stovyklautojams pamokslėlį. Liepos 30 d. į stovyklą buvo atvažiuavęs šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. J. Kučingis. Jis kasmet skautus aplanko ir dovanų atveža. Atlaikęs mišias prel. Kučingis stovykloje dar keletą valandų su skautais praleido. Vėliau nuleidimo iškilmėje sveikino mažuosius stovyklautojus, bet ypač vertino skautų tėvų ir motinų pastangas vaikus auginti ir kiek galima labiau laikyti lietuviškoje aplinkoje, kokia yra ir skautų stovykla.

Kalbos dalykai stovykloje

Stovyklavimas buvo losangeliečių vardu, bet į stovyklą suvažiuoja skautai ir skautės ir iš kitų Kalifornijos miestų, kur lietuviškos mokyklos nėra. Pvz., iš

Giedrė
Fledžinskaitė-Petraitiene.

San Francisco ir apylinkės buvo atvykusios skautės Brigita Novickaitė, Daina ir Viltis Janutaitės ir vilkiukas Darius Novickas.

Lietuvių kalbos klausimas stovykloje kasmet yra vienas iš pirmųjų dienotvarkės punktų. Pratinama, kad nuo amerikoniškosios aplinkos atitraukti vaikai stovykloje tik lietuvių kalba vartotų. Praeityje įžengiant į stovyklą galima buvo paskaityti net plakata — "Kalbama tik lietuviškai".

Šįmet už geriausiai stovykloje vartotą lietuvių kalbą apdovanotas vilkiukas Darius Novickas, kuris nelanko lituanistinės mokyklos, nes kur jis su tėvais San Francisco mieste gyvena tokios mokyklos nėra. Be abejo, jis turi namuose gerą tėvų lietuvių kalbos mokyklą.

Kalbos dalykai iškilo ir vyresniųjų skaučių būrelyje, kurios padėjo stovyklą įrengti. Paukštyčių stovyklai parinktas "Milžinų paunksnės" vardas. Kilo nuomonių skirtumas, kaip rašyti: "paunksnė" ar "paunksmė"?

Laimėjo "paunksnės" šalininkai, nes šitaip žodis parašytas stovyklos vartų iškaboje. Deja, nesijaučia pralaimėję ir tie, kurie sakė, jog rašytina "paunksmė". Balys Sruoga vieną savo kūrinių yra pavadinęs "Milžinų paunksme". Sakoma, jog kalbininkas Pr.

Skardžius patardavęs taip rašyti, nors jo su pagalbininkais sudarytame Lietuvių kalbos vadove yra įvairumas — ir "paunksnė" ir "paunksmė". Dabartinės lietuvių kalbos žodyne (1972 m. laidoje) "paunksmės" nėra, ten tik yra "paunksnė" ir "paunksnis" — saulės neapšviečiama vieta, pavėsis.

Senų žmonių buvo sakoma: "Ar tu meldiesi atsi-klaupęs, ar ant kelių parpuolęs — vis tas pats". Gal ir tos "paunksnės" ar "paunksmės" rašybos nuomonių skirtumai turėtų baigtis išvada: vienaip ar kitaip parašysi — vis tas pats.

Stovykla gerinama

Prieš dešimt metų stovyklavietės miškas, apie 11 akerių, nupirktas. Pastatytas virtuvės namas su sveikatai ir sanitarijai reikalingais įrengimais. Iškastas šulinys, įtaisyta vandentiekis, įvesta elektra. Tai vyresniųjų skautų ir visuomenės bendromis aukomis atlikta.

Metai iš metų stovyklavietė iš skolų neišsikrapštydavo, nes vis reikia gerinimui ir skolų mokėjimui pinigų. Pernai skautai susilaukė netikėtų geradarių. Lietuvos generalinis konsulas dr. Julius Bielskis ir jo žmona Ona pasikvietė į namus skautų veikėjus, paklausė, kiek stovyklavietė dar turi skolos ir tuoj išrašė keturių tūkstančių su viršum dolerių čekį. Gaila, bet šių metų pradžioje mirė konsulas J. Bielskis ir kiek vėliau jo žmona Ona Bielskienė.

Šios vasaros stovyklavimą pradėdant pastatytas naujas cemento mūro namas, tai sandėliukas palapinėms ir kitokiam turtui sukrauti. Stovyklos gerinimo išlaidoms išdininkė Alma Prišmantienė rinko nedidelį mokestį iš tėvų ar svečių, kurie stovyklavietėn atvykę naudojos jos įrengimais bei savo palapines pasistatę skautų miške atostogavo.

Rugpiūčio 13 d. čia mini-moje stovyklavietėje dviem

savaitėm įsikūrė vyresnieji skautai ir skautės. (kj)

HAVAJIETISKAS VAKARAS

Los Angelės skautų-čių stovyklavietės komitetas, rugsėjo mėn. 17 d. 8 val. vak., šv. Kazimiero parapijos salėje, ruošia HAVAJIETISKĄ vakarą.

Programoje: autentiški havajiečių šokiai, muzika ir orkestras.

Bilietus iš anksto įsigyti pas: S. Abelkienę (714) 523-2066, B. Dabšienę — 665-4303, D. Navickienę — 464-4790, R. Mulokienę — 368-2032, A. Prišmantienę — 353-2829, J. Ugianskienę — 789-1347, G. Venckienę — 451-2479, E. Vidugirienę — 377-3192.

DIE MAKERS MACHINISTS

Day shift only, Good pay and fringe benefits.

ANCHOR TOOL & DIE

24631 GIBSON DR.

WARREN, MICHIGAN

(30-36)

FORKLIFT MECHANICS

Full-time positions. Must be qualified to completely rebuild various type forklifts. Top pay for the right persons.

COMB. FITTER-WELDERS

1st class people ONLY. Average 50 hours a week & \$360 per week. Must have proven ability and background.

APPLY

EVANS COOPERAGE

1255 PETERS ROAD

HARVEY, LA

Equal Opportunity Employer

(31-40)

MAINTENANCE PERSON

For Commercial Laundry EXPERIENCED IN ELECTRICAL AND PLUMBING

CALL

313-921-4129

MR. ZEMMOL

Equal Opportunity Employer

(30-39)

1ST CLASS

MACHINISTS

With heavy grinding experience, on Cylindrical & Surface grinder. For close tolerance work. Steady work for qualified men & fringe benefits.

APPLY IN PERSON

FOERST STAR

PLASTICS

6 Stuart Road

Chelmsford, Mass. 01824

617-256-8781

(31-40)

MACHINIST

JOURNEYMAN ONLY

To set up and operate Planer-Mills, Milling machines, lathes, and radial drill presses.

\$6.36 PER HOUR

Company paid hospitalization & life insurance, plus other fringe benefits. Clean shop, steady work.

Apply in person between

11 a.m. & 3 p.m.

COPPERLOY CORPORATION

8901 E. PLEASANT VALLEY ROAD

INDEPENDENCE, OHIO 44094

(31-33)

WANTED JOURNEYMAN

OR

1ST CLASS SKILLED

GRINDER

ID-OD

Full Time Days, must be experienced and able to do set-ups, on all types of job shop work. Older man acceptable. Apply in person.

EUCLID

PRECISION GRINDING

4896 East 345th Street

Willoughby, Ohio 44094

(31-37)

Forge Shop

New shop in Claremore, Oklahoma

REQUIRES:

HAMMER OPERATORS

Board experience preferred

For 1st and 2nd Shift.

Steady work, and fringe benefits.

Apply call or write to: General Mgr.

KYLE FORGE CO.

1400 INDUSTRIAL BLVD.

CLAREMORE, OKLAHOMA 74017

918-341-4663

(27-40)

FACTORY JOBS

Permanent openings for experienced workers.

SHEET METAL
MAINTENANCE
SPRAY PAINT

BRAZING
ELECTRICAL
ASSEMBLY

\$4.50 per hour starting rate and good working conditions.

FOR INFORMATION AND APPOINTMENT CALL:

(314) 291-2394 or 291-2466

HUSSMANN REFRIGERATOR CO.
BRIDGETON, MO.

Hussmann is replacing production and maintenance employees who went on strike May 1, 1977.

An Equal Opportunity Employer M/F

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumera-tą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

P. Tamulionis, Cleveland 2.00
M. Itohlenskis, Cleveland 7.00
B. Lauce, Euclid, Ohio 2.00
O. Mitinas,
Fremont Center 5.00
S. Trinka, Chicago 3.00
S. Petokas, Chicago 7.00
I. Baniene,
Bloomfield, Mich. 5.00
V. Čekanauskas,
Westlake Village, Ca. .. 7.00
J. Misiūnas, Chicago 5.00
J. Bagdanskis,
Lake Geneva 5.00
V. Leigh, Rome, Ga. 2.00
A. Dovydaitis,
St. Petersburg, Fla. .. 2.00
G. Žilionis, New York .. 2.00
J. Senkus, Toronto 7.00
V. Paukštys, Chicago 2.00
J. Jankus, Woodhaven .. 3.00
S. Šurkus, Berwyn 2.00
E. Barauskienė, Brockton 3.00
A. Keliuotis, Chicago 2.00
A. Bliūdžius, Southfield, 4.00
St. Butkaus šaulių
kuopa Detroite 15.00
J. Deksnys, Vineland N. J. 7.00
S. Radzevičiūtė,
South Euclid, Ohio 10.00
R. Reilly, Laramie, Wg. 10.00
L. Sagys, Lyndhurst, O. 10.00
JAV LB krašto valdyba 25.00
M. A. Iškauskai ir L.
Koperskiai, Weston,
Ontario, Canada 20.00
S. Milašius, Kenosha 2.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

TAUTININKŲ IŠVYKA Į GAMTĄ

Rugpjūčio 7 d. (sekmadienio) rytas nebuvo iš gerųjų. Apsiniaukęs dangus, atrodė, kad greitai sulauksime ir lietaus. Svečiai palengva iš visų apylinkių visais keliais traukė į Onos ir Česio šadeikų gražiąją sodybą. O sodyba, sodyba! Ir ko čia nerasi: žaliuojantis plotas didelis ir erdvus. Auga įvairūs medžiai: ažuolai, balti lietuviški berželiai, šermukšnės, žilvičiai ir kiti. Gėlių irgi daugybė. Kur akį neužmesti — visur gėlynai. Mačiau ir grybai auga. Nors svečiai ir palengva traukė, bet privažiavo gana daug. Vieni jų priskaitė 150, kiti daugiau. Įvažiavimas buvo laisvas ir tikros registracijos niekas nevedė.

Skyriaus pirmininkas Jonas Švoba pristatė šiuos iš tolimesnių vietų atvykusius svečius: kun. Leonardą Musteikį iš Omahos, Elena Laparskienę iš Floridos, Mariją ir Balį Gražulius iš Flinto, Praną Turūtą, Liudą ir Joną Riaubus iš Grand Rapids, Juozą-Eleonora Kripus ir Jurgį ir Oną Karčius iš Ann Arbor, Joaną ir Mykolą Kizius ir Stasį ir Danutę Neikauskus Windsoro.

Po to jis pakvietė LB apyl. pirmininką Alfonsą Jušką tarti žodį, kuris kalbėjo apie ruošiamą rugsėjo 24 d. Washingtono estų, latvių ir lietuvių dėl Helsinkio konferencijoje sutartų išsipareigojimų nevykdymo, demonstraciją ir kvietė joje gausiai dalyvauti. Jei atsirastų pakankamas norinčių vykti skaičius, bus pasamdytas autobusas ir kelionė į abu galus kaštuos tik 30 dol.

Atvykusieji medžių pavėsyje vaišinosi, šnekučiavo ir aptarė savo kasdieninius reikalus.

Lidija Mingėlienė ir Stasys Šimoliūnas pravedė dovanų paskirstymą. O tų dovanų buvo tikrai daug. Jas laimėjo: Petras Bliūdžius, Paulina Deveikienė, Adelė Kunčienė, Jonas Gaižutis, Jurgis Kartis, M. Narbutas, Petras Pajojus. Laiminguosius numerius ištraukė Alina Kin.

Išvykoje skyriaus pirmininkas Jonas Švoba pareiškė padėką šiais žodžiais:

Jau trečia vasara A. L. Tautinės Sąjungos Detroito skyrius naudoja savo vasarinę tradicinę išvykoms bei susibūrimams ponų Onos ir Česio šadeikų jaukia ir gražia sodybą. Ponai šadeikai ne tik leidžia savo sodybą, bet ir visokiariopai padeda įsirengti, prisidėdami savo darbu, patarimais ir globa. Viso skyriaus vardu reiškiu šadeikams nuoširdžiausią padėką, įteikdamas mūsų didžiojo menininko M. K. Čiurlionio vieną ir vasaros sonatų reprodukciją.

Skyriaus vardu reiškiu nuoširdžią padėką už maistą ir darbą šioms ponoms: Antaninai Jonynienei, Stasei Šimoliūnienei, Onai Šadeikienei, Liudai Macionienei, Julijai Bliūdžiuvienei, Elenai Musteikienei, Joanai Švobienei ir Romui Macionui.

Dėkoju už pyragus šioms ponoms: Pranei Balandienei, Ant. Jonynienei, St. Šimoliūnienei, Elenai Stašienei, Elenai Musteikienei, R. Vaitekaitienei ir Joanai Švobienei.

Dėkoju už dovanoms paaukotus fantus: ponai Sofijai Petravičienei, Ant. Jonynienei, inž. Jonui Gaižui, Albinui Grigaičiui ir V. Tamošiūnui.

Dėkoju baro aptarnautojui Stasiui Bartkui. Taip pat reiškiu padėką LB Detroito apylinkės pirmininkui Alfonsui Juškai už tartą žodį ir visiems prisidėjusiems prie šios išvykos parengimo.

Ačiū visiems atsilankusiems svečiams ir gal pasimatysime ir kitais metais. Šiais žodžiais Jonas Švoba baigė savo padėką.

Po Jono Švobos padėkos svečiai dar ilgai naudojo šadeikų gražią sodybą ir labai palengva skirstėsi namo. Albertas Misiūnas negalėdamas atvykti į išvyką prisiuntė 10 dol. auką.

RENGIAMĖS FESTIVALIUI

Kaip kiekvienais metais taip ir šiais metais, Detroito

to Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba yra išpa-reigojusi su kitomis tautomis dalyvauti festivalyje š. m. rugpjūčio 26-28 dienomis, Detroito mieste. Tame festivalyje D.L.O. Centras demonstruos lietuviškus valgius ir lietuvišką meną. Kad užtikrinus pasisekimą reikalinga visų tautiečių parama-talka darbu ir aukomis. Šiuo reikalu organizacijų centras kreipiasi į visus geros valios lietuvius ir prašo paremti jų šį išpa-reigojimą.

Reikalinga daug paruošto maisto: kugelio, balandėlių, koldunų, blynų ir įvairių pyragų. Reikia didelės talkos pardavinėti maistą ir alų. Aukojamas paruoštas maistas turėtų būti pristatytas į festivalį vieną iš trijų kurią dieną.

Negalintieji atvežti į festivalį — veža į šv. Antano parapijos patalpas. Kas pageidautų, už produktus bus užmokėta. Maisto ir talkos reikalu prašoma skambinti: Antanui Sukauskui telef. 561-1769, Elžbietai Paurazienei tel. 862-3298 ir Stasiui Šimoliūnui tel. 851-5975, Romui Macionui tel. 283-3867.

Šis festivalis yra vienintelis organizacijų centro pajamų šaltinis. Iš šių pajamų yra apmokomos vasario 16 minėjimo išlaidos, telegramų ir rezoliucijų paruošimas ir jų išsiuntinėjimas aukštiesiems šio krašto pareigūnams ir aukos kultūriniam ir politiniams reikalingams.

Organizacijų centras prašo visus savo darbu ar auka prie šio festivalio prisidėti ir sako: iki malonaus pasimatymo rugsėjo 26, 27 ir 28 d. festivalyje!

DAINAVOS ŠIMTININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Rugpjūčio 30 d. Dainavoje įvyko šimtininkų-narių suvažiavimas. Dalyvavo 29 žmonės ir atstovavo 430 narių. Suvažiavimą atidarė Tarybos pirmininkas kun. Viktoras Dabušis malda.

Rugpjūčio 31 d. įvyko metinė tradicinė Dainavos šventė.

Po mišių stovyklautojos mergaitės atliko meninę programą.

Į šventę atvykstančių skaičius mažėja. Ypač pasigendama jaunimo.

• St. Butkaus šaulių kuopa įvertindama Dirvos informaciją iš savo išvykos, įvykusios S. ir A. Vasiulių sodyboje liepos 24 d., likusių paskyrė auką 15 dol.

ATEITININKŲ KONGRESAS

Ketvirtadienis, rugsėjo 1

Kongresinė konferencija (Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salė)

2 val. po pietų — Ateitininkų Federacijos konstitucijos pakeitimai ir papildymai — Vaclovas Kleiza.

3 val. — Ateitininkų finansai — Jurgis Mikaila, Paulius Alšėnas, dr. Vaclovas Šaulys.

4:30 val. — Jaunučių veiklos formos — referuoja dr. A. Dabušis.

6 val. — Vakariene.

7 val. — Užsienio ateitininkų keliuose — Kęstutis Sušinskas.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Lietuvių grožio saliošas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

• Prof. Gražina Vokietaitytė-Amonienė, jau 22 metus dėstantį šokių Lindewood kolegijoje, St. Charles, Miss., skaitys paskaitą "tema "Judėsio ir ritmo analizė" tautinių šokių kursuose š. m. rugpjūčio 21-28 dienomis Dainavoje.

Penktadienis, rugsėjo 2

Kongresinės konferencijos tąsa (Bond Court viešbutis)

9 val. ryto — Ateitininkų spauda ir leidiniai — dr. Kęstutis Keblys, kun. dr. Kęstutis Trimakas, dr. Jonas Dėdinas.

10:30 val. — Tiltai iš studentų į sendraugius.

Kongresas (Bond Court viešbutis)

12:30 val. — Mišios — celebruoja vysk. Charles Salatka, pamokslą sako kun. dr. Antanas Paškus.

2 val. — atidarymo posėdis: kongreso rengimo komiteto pirmininko kun. Gedimino Kijauskos, SJ, žodis, Ateitininkų Federacijos vado dr. Petro Kisieliaus žodis, prof. Simo Sužiedelio paskaita: Palangos konferencijos suakties ženkle.

3:30 val. — Kultūrinės ateitininkų veiklos perspektyvos iš-eivioj ir išsipareigojimai ateičiai: MAS — dr. Mirga Girniuvienė, SAS — dr. Elona Vaišnienė, ASS — dr. Vytautas Bieliauskas.

5:30 val. — ASS bendra vakariene.

8 val. — Susipažinimo vakaras, jaunųjų ateitininkų kūryba, šokiai.

Šeštadienis, rugsėjo 3

10 val. ryto (Bond Court viešbutis) — Katalikiškoji rezistencija ir tautos likimas — dr. Vytautas Vardys.

1:30 val. — Gyvoji dvasia: kelias į krikščionišką atsinaujinimą — kun. dr. Kęstutis Trimakas, kun. prof. Antanas Rubšys, kun. Stasys Yla, dr. Vytautas Vygantas, kun. Jurgis Šaraskas. Mišios.

8 val. vak. (Euclid High School salė) — Algirdo Landsbergio dramos "Šventasis narvas" premjera.

Sekmadienis, rugsėjo 4

10 val. ryto (Bond Court viešbutis) — Organizacinis posėdis: AF valdybos pranešimai, AF kontrolės komisijos pranešimas, konstitucijos pakeitimai, nutarimai.

2 val. (Bond Court viešbutis) — Mišias aukoja ir pamokslą sako vysk. Vincentas Brizgys.

4 val. — Uždromasis posėdis. 7:30 val. vak. (Šv. Prokovo salė) — Banketas ir šokiai.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio

Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERA VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vėlaidoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Galvojate pirkti nekilnojamą turtą apsigyvenimui ar investavimui FLORIDOJE?

JOHN (JONAS) PASKUS

Atstovaujantis didžiausią ir seniausią nekilnojamo turto įstaigą visoje Floridoje, mielai jums patarnaus.

The Keyes Co.
REALTORS

3640 N. Federal H-way, Pompano Beach, Fla. 33064

Istaigos telefonas: 1-305-782-4422

Vakaraus ir nedarbo metu: 1-305-946-4389

GUARANTEED
guardian memorials

Euclid MEMORIALS

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

Monuments FOR MEMORY

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

**GRAŽIAI IŠLEISTI
JONAS IR NELĖ MOCKAI**

Clevelando Tautinės Sąjungos skyriaus suruoštose Jono ir Nelės Mockų išleistuvėse š. m. rugpiūčio 6 d. Lietuvių namuose atsilankė apie 50 asmenų. Kalbėtojai: K. Karalis — nuo Tautinės S-gos sk., F. Mackus — nuo Teisininkų Draugijos ir J. Stempužis Tėvynės Garsų Radijo, pažymėjo jų pozityvų įnašą į Clevelando lietuvių visuomeninę veiklą linkdami ir toliau tęsti veikimą Kalifornijoje.

J. Mockus dėkojo už surengtas jiems išleistuves, kukliai pastebėdamas, kad savo veikloje nesiekė išimtinės garbės bet jautė naturalia pareigą veikloj dalyvauti kaip ir dauguma mūsų tautiečių daro. Jis dėkojo visiems tiems su kuriais jam teko bendrai darbuotis. Toliau, svečiai buvo pavaišinti kava ir ponų pristatytais užkandžiais bei skanėniais. Taip pat veikė ir baras, nepamainomam V. Skirpstui tvarkant.

IX-JO ATEITININKŲ KONGRESO

BANKETAS

I V Y K S

1977 M. RUGSĖJO MĖN. 4 D., SEKMADIENI
ST. POKROVA SALĖJE

6812 BROADVIEW ROAD, PARMA, OHIO

PROGRAMĄ IŠPILDYS

CLEVELANDO STUDENČIŲ VOKALINIS VIENETAS NERIJA
vadovaujamas RITOS ČYVAITĖS, akompanuos KRISTINA KUPREVIČIŪTĖ.

BILIETŲ REIKALU PRAŠOME KREIPTIS ŠIUO ADRESU:

Kongreso Banketo Komisija
6755 Parkgate Oval
Seven Hills, Ohio 44131
Telef. 524-2357

PRIE ĮĖJIMO BILIETAI NEBEBUS PLATINAMI.

KONGRESO BANKETO KOMISIJA

Su pasigerėjimu tenka paminėti mūsų mielos ponios, kurios greit ir dosniai atsiliepia parengimus organizuojant. Ir šiam parengimui visokiariopai talkininkavo šios ponios: A. Bakūnienė, J. Budrienė, Benokraitienė, J. Dautienė, S. Gedgaudienė, J. Karalienė, A. Mackuvienė, V. Nikštėnienė, O. Palubinskienė, J. Stuogienė, Ir. Sniečkienė, A. Staškūnienė ir D. Žilienė.

Vaišės tvarkė sk. valdybos narė, parengimų vadovė Eug. Maslauskienė.

Ponioms ir kitiems prisidėjusiems prie parengimo,

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

taipgi, svečiams atsilankiusiems į išleistuves ir aukas išlaidų, padengimui nuoširdžiai dėkojame. Taip pat sveikiname Antaną Jonaitį ir Ireną Sniečkienę šiame pobūvy įstojusius į Tautinės Sąjungos Clevelando skyrių nariais.

ALT S-gos Clevelando Skyriaus Valdyba

• Jonas Garla, Dirvos foto bendradarbis, su žmona išvyko dviem savaitėm atostogų į Floridą.

• Ohio mugė, kuri atidaryta Columbus mieste rugpiūčio 16 ir tęsis iki 28 d. savo turiniu yra įdomi visiems ir lankoma tūkstančiai žmonių.

Mugėje veikia įvairūs skyriai, kaip mašinų, žemės ūkio gaminių, mokslo, meno, rankdarbių ir yra įvairios pramogos. Įėjimas 3 dol., vaikams tik 1 dol.

AUKOS LIETUVOS PERSEKIOJAMAI BAŽNYČIAI

Persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai paremti per Clevelando Religinės Šalpos Komitetą aukų atsiuntė šie asmenys:

50 dol. — dr. V. ir A. Karobliai.
40 dol. — J. Rumbutis.
25 dol. — A. ir B. Gražuliai, dr. J. Skrinska.
20 dol. — K. ir Z. Gobiai, A. Karklius, J. Mikonis.
15 dol. — I. ir R. Bubliai, A. Pautienis, P. ir O. Skardžiai, A. Styra, P. Tamulionis.

12 dol. — Vl. Dautas, A. Puškoriūtė.

10 dol. — N. ir V. Andrušaičiai, J. Barniškis, K. Cinvinskas, B. ir N. Gaidžiūnai, V. ir O. Geležiūnai, kun. A. Goldikovskis, A. ir R. Idzeliai, dr. S. Jankauskas, dr. P. Jucaitis, F. N. Kaminskas, St. ir S. Laniauskai, dr. A. Martus, O. Matuse-

vičienė, P. Mikšys (Florida), N. ir Vl. Palubinskai, O. ir V. Rociūnai, J. ir D. Staniškiai, I. ir A. Sušinskai, V. Šamatauskas, R. ir E. Šilgaliai, Ramūnas ir Vida Švarcai, K. ir E. Žemckai (Oshkosh, Wisc.).

7 dol. J. ir V. Steponavičiai.

5 dol. — L. ir M. Baliai, A. Brazaitis, V. Gelgotas, Z. Gelgotaitė, G. ir A. Karso-kai, V. Kasakaitys, B. Kazėnienė, Vl. ir M. Matulioniai, A. ir A. Mikoliūnai, V. Nykštėnienė, St. Orantas, D. ir V. Sirgėdai, K. ir E. Širviniai, B. Smetonienė, R. ir H. Tatarūnai, E. Unger (Florida).

Religinės šalpos Komitetas už aukas nuoširdžiai dėkoja.

PARĖMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo stambesnes aukas šie asmenys.

25 dol. — JAV LB krašto valdyba.

20 dol. M. A. Iškauskai ir L. Koperskiai.

15 dol. — St. Butkaus šaulių kuopa Detroite.

Po 10 dol. — S. Radzevičiūtė, R. Valiukėnaitė-Reilly ir L. Sagys.

Po 7 dol. — J. Senkus, J. Deksnys, M. Itolenskis, V. Čekanauskas ir S. Petokas.

Po 5 dol. — I. Baniienė, J. Misiūnas, O. Mitinas ir J. Bagdanskis.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

MACHINIST (JOURNEYMAN)

Layout, setup and operate machine tools, perform miscellaneous work as required for plant maintenance work or construction. High hourly rate, rotation shift and many fringe benefits.

UNITED STATES STEEL
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer
(30-59)

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5¼%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

32800 Center Ridge Road
779-5915

14406 Cedar Ave.
381-4280

DIRVA

• V. Ruša, gyv. Australijoje, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 7 dol. auką Dirvai paremti ir rašo: "Dirva pats geriausias lietuviškas laikraštis, kuris neiškrypsta iš savo tiesaus kelio. Linkiu sėkmės ir ištvermės".

Ačiū už auką ir padėsi-
nančius žodžius.

• Vliko seimas šiais metais šaukiamas gruodžio 3-4 d. St. Petersburge, Floridoje. Seimo rengimo komitei pirmininkauja prel. J. Balkūnas.

• J. Kiaunė, gyv. Jamaica, N.Y., ALT S-gos tarybos narys, atnaujindamas Dirvos prenumeratą dviem me-

ALT S-gos E. St. Louis skyriaus nariai bei svečiai susirinko įkurdinti savo veiklius narius, Agotą ir Bronių Tiškus. Tiškai, dėl Amerikos miestų centruose susidariusių gyvenimo sąlygų, turėjo apieiti savo gyvenvietę ir persikėlė į Collinsville, Ill. Jų nauja sodyba pasirodė tikrai erdvi, taip kad skyriaus nariai turėjo gana vietos ir laiko padiskutuoti bėgančius reikalus ir aptarti ateities planus. Šeimininkai pavaišino gausiais savo daržo vaisiais, o ant kalnelio, po išsišakojusiais medžiais, prie sukurto laužo buvo linksmai praleistas vakaras.

Ilgamečiui ir nuoširdžiausiam Prieteliui

A. A.

Pulkininkui JUOZUI TUMUI

Chicagoje mirus, jo mielą šeimą: žmoną MARIJĄ, dukras ALDONĄ ir BIRUTĘ su šeimomis giliai užjaučiame ir drauge liūdime

Marija ir Antanas Iškauskai,
krikštasūnis Edv. G. Iškauskas
su šeima,

Leo Koperskis su šeima

A. A.

Pulk. JUOZUI TUMUI

mirus, žmonai MARIJAI, dukterims ALDONAI ir BIRUTEI su šeimomis, reiškiame
nuoširdžią užuojautą

Marcelė Kazlauskienė,
Albinas ir Vladas Petukauskai

GENOVAITEI MIEŽELIENEI

mirus — liūdime.

Vyrui VLADUI ir artimiesiems reiškiame
užuojautą

Ona ir Jonas
L i o r e n t a i

Vilties draugijos šimtiniui ir Dirvos
rėmėjui

gen. VLADUI MIEŽELIUI,
mirus jo žmonai GENOVAITEI VILČINS-
KAITEI-MIEŽELIENEI, reiškiame širdingą
užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

tam, papildė Vilties įnašą 25 dol., ta proga linkėdamas ištvermės ir ryžto purenant Dirvą gilin ir platin ir tuo susilaukti našaus derliaus mūsų tautos labui.

Ačiū už paramą ir linkėjimus.

• Dail. Alfonsas Dargis, gyv. Rochester, N. Y., rugpiūčio 21 d. išskrenda su žmona į Europą. Koelne turės savo kūrinių parodą, be to lankysis Kassel tarptautinėje modernaus meno parodoje. Žada dar vykti ir į Italiją.

Namo grįžta spalio 4 d., kad galėtų dalyvauti spalio 15-16 d. savo kūrinių parodoje New Yorke Kultūros židinyje. Parodą globoja Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko skyrius.

• L. Krajauskas, gyv. Chicagoje, per Vilties draugijos pirm. inž. K. Pocių padidino Vilties įnašą, įteikdamas 20 dol. Ačiū.

• Rimas Česonis, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas, persiuntė Dirvai paremti 25 dol., kaip auką JAV LB 8-tosios tarybos narių, atsidėkojant spaudai už teiktą rinkimų skelbimo ir rėmimo paramą.

Ačiū už auką.

• Antanas Gintaras Razma baigė medicinos mokslus Illinois universitete, gaudamas medicinos daktaro laipsnį š. m. birželio mėnesy. Tuoju mėn. pradėjo specializuotis vidaus ligose Michigano universiteto medicinos klinikose Ann Arbor, Mich.

KNYGOS SUTIKTUVĖS IR ISLEISTUVĖS...

Š. m. rugpiūčio 26 d. 7 val. vak. Chicagos šaulių namuose, 2417 W. 43 St. įvyks dail. Vlodo Vaitekūno knygos Lietuvių tautos reinkarnacinė veda — žinyčia sutiktuvės. Knygą išleido Krumpio-Stulpino leidykla. Be to, bus dail. V. Vaitekūno kūrinių paroda ir jam persikeliant gyventi į Floridą, ruošiamos išleistuvės. Įėjimas auka knygos išleidimo išlaidoms padengti. Pobūvį organizuoja buvę V. Vaitekūno mokiniai. Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti į knygos sutiktuves, parodą ir dail. V. Vaitekūno išleistuves. Apie dalyvavimą pranešti tel. 422-7554.

• A. A. Genovaitė Mieželiene, gyv. Phoenix, Arizonoj, po sunkios ligos mirė š. m. rugpiūčio 6 d., sulaukus 68 m. amž. Velionė priklausė DLK Birutės draugijai ir Lietuvių Bendruomenei. Nuliūdime liko vyras gen. Vladas Mieželis ir jo sūnūs Raimundas ir Juozas su šeimomis ir kiti artimieji.

Palaidota rugpiūčio 10 d. St. Francis kapuose, Phoenix, Ariz.

• A. A. pulkininko Juozo Tumo šviesiam prisiminimui, vieton gėlių, Iškausku ir Koperskių šeimos, Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol.

Nuoširdžiai dėkojame už auką.

• A. a. dr. Zigmas Kun-gys, gyv. Chery Valley, Ca., mirė nuo kraujo išsiliejimo, ligoninėje. Liko žmona Regina, trys mažamečiai sūnūs, 5 seserys ir 4 broliai. Palaidotas rugpiūčio 16 d.

A. A.

ALGIRDUI JOKUBAUSKUI

Australijoje mirus, jo broliui, mūsų bendradarbiui, EDUARDUI ir broliui STASIUI su šeimomis, nuoširdžią užuojautą reiškia

Bartkus and Associates, Inc.

INŽ. ALGIRDUI JOKUBAUSKUI

mirus, jo brolius STASĮ ir mūsų bendradarbį EDVARDĄ JOKUBAUSKUS bei kitus Velionio artimuosius užjaučiame ir skausmu dalinamės

S. Antonaitis, P. Čelkis,
E. Carter, F. Daukus,
A. Jurkūnas, A. Malko,
J. Petkūnas, A. Rimas,
J. Stulpinas, J. Vadopalas,
M. Valiukėnas ir R. Žemaitaitis

Skaitykit ir platinkit
D I R V A